

د ارواښاد ډاکټر کبير ستوري د لومړي تلين په یاد

شي پورته به ټپې د يکه زار په سردرو کې
سندري به د يار نوي سازونو له راځي

په قربان

شعري ټولگه

محمد ايجان يار

Ketabton.com

خپرونکی: د پښتونخوا د پوهنې دپېره - پېښور

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

خانگه نې:

د کتاب نوم	: بیه قربان
شاعر	:: محمدا جان یار
چاپ زیار	:: بصیر بېدار ستوری
خپرنډوی	:: د پښتونخوا د پوهنې دېره - پېښور
چاپ نېټه	:: اپریل 2007 م / 1386 ل - حمل
چاپ شمېر	:: 1000 ټوکه
کمپوزر	:: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټر ځای

د دانش خپرنډویې ټولنې تخنیکي خانگه - پېښور

Tel:2564513/ Email:danish2k2000@yahoo.com

په قريبان

شعري ټولگه

شاعر:

محمد ا جان يار

خپرنډوی: د پښتونخوا د پوهنې د پره - پېښور

مه وکتای پر پیچ زلفی د ترکو چی په هر تار مې وزره ته جنجال پرېوت

"حمید بابا"

هنر پخپله پېچلتیا ده، که د مانا پېچلتا وي او که د وسیلو (ژبه، رنگ، تار، شونډو، غاړې، پردې) حمید بابا د پاسني بیت په لومړۍ مصرع کې ژبه اړولې ده. (کاشکې) د ترکو پر پیچ زلفي مې کتلې مه وای، ځکه چې...

دلته مالومې مصرع د شعري وزن (تول) ځنې ژبني وزن (تول) ته واپوله او هاغه آهنگ او موسیقي، چې په شعري وزن کې یې لاره، اوس یې نه لري. یوه بله بېلگه:

سبا به بیا کله یې بارېږي

د دشت گلان به ستا لمنې بویوینه

ابهام او ابهام دواړه خوږې خوږې دي، چې د شعر په بام اشارې کوي. په دې لنډۍ کې د کوچیانې پېغلې انځور دی. په ښکاره خو پکې کوچیان او کوچیانې نشته، ولې د کډو بارېدل د کوچیانې ژوند نږدې (قرینه) نښه ده.

دغه راز د گلانو غاړې ددې لپاره هسکې دي، چې ستاله لمنې یې خوند او رنگ اخیستی دی. اوس چې سړی هر څومره دا مانا پراخوي (تفسیروي) او راسپړي (تعبیروي) ځای پکې شته. ښکلې خیال په لنډ شعر کې راغلی دی، نو ځکه شاعر کولی شي د اوسني وخت بوخت او ستري انسان ته داسې لنډ او د خند شعرونه ولیکي، چې په لږه شېبه کې د چا ذهن دمه کړي یا وپاروي.

چې وهي د فکر ژامې باندي شخوند

زیاتوي هومره خبره مزه خوند

پېچلتیا او لنډوالی خور او ورور دي، چې د حساس ذهن خاوندان پسې گرځي. نه وایم چې ساده "پېچلی" (سهل المتین) گوندې هنري ارزښت کم وي. توبه توبه داسې نه ده، ښکاره داسې ښکاري چې دا شعر خو هر څوک جوړولی شي، خو زه وایم چې دا شعر د پر کم شاعران جوړولای شي، ځکه په سهل المتین شعر کې به د کلام پرېوت ساده وي، خو مانا به یې زوروره وي.

د حمزه بابا دا شعر خو سړي ته د ملنګۍ کچکول ورپغاړه کوي:

څومره په ما گران دي د اشنا لیدل

لاړمه بیا راغلمه اوس بیا ځمه

د بياراتگ ورسره شته، د وخت پرله پسې والی يې دومره په اسانه او خوږه ژبه اچولی، چې بل څوک يې نه شي دا ډول اچولی او يا به يې په بل ډول اچوي.

"يار" زه دېرش کاله پخوا راهيسې پېژنم. ډېر مهربانه او خوږ دوست دی، همېشه يې خوله له خندا ډکه وي. هاغه وخت مور دواړو د بنس وني ترانې د بنس راغلاست نظمونه او انتقادي نظمونه ليکل. کونړ کې دغه وخت رازقي نړۍ وال له مور ټولو مخکې و، ځينې نور کسان هم و، خو اوس مې نومونه هېر دي.

"يار" د غمونو او دردونو شاعر دی. ده په پرانېستو سترگو د خپل هېواد ستره غميزه ليدلې. هغه په هرڅه چې يې وس رسېدلې په ظالم گوزار کړی دی. ډرامې، لنډې کيسې، ترانې، رومانونه او شعرونه يې ليکلي دي.

"يار" ډېر ځلې د پوهې خبره کړې ده او د زړه خبره يې هماغسې ناوې پرې ايښې ده، خو شعريو احساسې شې دی، ځکه نو شاعر له دې احساسه مه لرې باسې. هغه ته مه وايئ، چې مه ژاړه، هغه ته مه وايئ چې مه خنده. هغه ته مه وايئ، چې ستاسو په څېر شي، که داسې وشي نو گناهونه به پټ پاتې شي. ځناورتوب به لا زړور شي او ناخوالي به خپلې منگلې سرې کړي.

بل دا چې هغه ستاسو په څېر اروا نه لري، هر څومره چې دا احساس شي، چې اروا ته ننوتی وي، هغومره ستاسو د ارواو غږ او رېدلې شي. آد لوی استاد الفت خبره ده وايي: "شاعر ځکه په تاسو گران دی، چې ستاسو د زړه خبره کوي". شاعر د انسان د ټولنيز ژوند سره يوځای پيدا شوی، د شاعر خبره مور ته لکه يوه پاکه او خوندوره خبره ده.

شاعر په مشرانو او کشرانو يو شان گران دی، يواځې په هاغو کسانو نه وي گران، چې خيران ايمانونه لري.

په کليمه خو ناپاکان خپل ايمانونه مېنځي
ماته په وخت د ځنکدن يوه ټپه ووايه.

علي گل پېوند
هامبورگ، جرمني

ساندي

سپين ږيري بابا په خپل سر باندي لونگي سمه کړه، بيا يې غاړه تازه کړه، هر چا د هغه مخ ته کتل، چې بابا به څه خبره کوي؟! بابا يو نظر د ناصر باغ کېمپ خړو کېږديو ته وکتل، بيا يې يو سوړ اسوبلی وکړو:

— ارمان ارمان دی خپله وطنه!

د سپين ږيري بابا د زړه د تل نه راوتې اسوبلي د هر چا په ذهن سوالونه راپورته کړل، خو بابا د زړه خبره په زړه کې پاتې نه کړه:

— موربه خامخاؤ اخرتر کومې به د "پردو" لاس ته ناست يو؟

زه يو خواته ولاړوم، دغه هرڅه مې ليدل، ماته د سپين ږيري په خبرو کې ډېر لوی اعتماد واضحه ښکارېدو. خبرې وشوې او هر څوک د خپل خپل سوچ سره په خپله مخه لاړل، خو زه بيخي اټاله پاتې شوم. د سوچونو يو داسې خړ سپلاډ په خپله غېږ کې واخيستم، چې "ورکې د نظر د حدونو بيخي پته نه لگي"

هو، وطن، وطن وي، خپله خاوره خپله موروي، د لوی افغانستان هاغه بې شمېره گلالی ماشومانو ته مې خيال شو، چا چې تراوسه صرف د خپل وطن کيسې اورېدلي دي. چا چې تراوسه صرف د خپل کور کلي تصور کړی، خو لا په خپلو سترگو يې د خپل بابا وطن نه دی ليدلی او بيا د فکرونو په نیلي سورد پښتونخوا د حدونو نه ډېر لرې لارم ان تراروپا ورسېدم. دلته مې ډېر افغانان په نظر راغلل، د هغوی په مخونو که هرڅو د لرڅه اطمینان نښې ليدل شوي، خو ما په دغه اطمینان کې د تالا واله افغانستان عکسونه واضحه ليدلی.

زه د اروپا په ښار پښتونو کې ورک ورک گرځېدم، چې د کبير ستوري نوم مې تر غوږه شو، زه پښه نیولی شوم، په دې خيال چې دا واورم، چې زما د دغه محترم مشر تذکره څوک کوي، چې سترگې مې واړولې نو هلته د کونړونو د خاورې يو بل حساس وطنپال او پښتوپال پښتون ولاړو. ما په لومړي نظر کې هغه وپېژندو، ځکه چې ما دغه قام پرست ملگری د خپلو ليکونو په هنداره کې د وړاندې نه ليدلی و. دا محمدا جان يار و. يو شاعر، يو ناول نگار، يو افسانه نگار او د دې هرڅه نه سېوا په خپل قام او خاوره کې محمدا جان يار!

"يار" ماته وکتل، د ملگرو ټولگي نه راووتو، جوخته غاړه يې راکړه، بيا يې زما په اوږه لاس کېښودو، زه ورسره په درنو درنو قدمونو روان شوم. ماته يې غلي غوندې وويل:

— ملگریه! زه نه پوهېږم، چې څنگه به يو ځل بيا په خپله خاوره سپرلی وينم؟ کله به د

هاغه رنگونو او ښار پښتونو سيلونه وکړم؟ کله به د خپل کونړ په سپرلو کې د ځوانۍ خاپونو

لتون وکړم؟

ماد هغه مخ ته وکتل، نوراته پرې د فکرونو او سوچونو تورې لړۍ واضحه ښکاره شوه:
 _ نو دلته خو هرڅه شته او په افغانستان کې د داسې ژوند تصور نه شوی دی او نه کېدی شي؟

محمد ا جان یار یوه اوږده ساه راښکته او ویې ویل:
 _ روره! وطن، وطن وي او مور په دې هم پوهېږو چې دا هرڅه راسره چا وکړه او بیا یې وویل:

وطن یې زموږ لوت کړو بڼه په غټو ورته گورو
 چې عقل به بیا کله دې سرونو ته راځي
 ماد محمد ا جان یار دغه شعر د زړه په غوږوونو واورېدو او د احساساتو په ژبه یې پوه شوم، ورته مې ویل:

_ یاره! ستا شعر خو زه داسې وپوښولم. هغه بیا یو سوږ اسویلی وکړ او ویې ویل:
 _ وروره! دا شعرونه نه دي، دا څرېکې دي، چې د زړه د تل نه مې راځي. بیا یې وویل:
 "یار" ته خوراواخله د وطن کیسه
 لگي په ده بڼه د کابل جان کیسه
 ما به څه ویل، چې محمد ا جان یار بیا وویل:

خدای زده د کلي مرغۍ چیرته لاړې؟
 دلته کارغان د بل وطن راغلي

د نیمو شپو ټپې دي گرمې پکې
 رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

محمد ا جان یار شعرونه ویل او زما د زړه زخمونه تازه کېدل، ځکه چې زه د پښتون قام په دغه بدبختۍ زهیرېدم. ماته هاغه ټول تاریخي حقیقتونه مخ مخ ته کېدل د کومو په ذریعه چې په شعوري توگه د پښتون قام د وجود د تالا والا کولو هڅې لاهم روانې دي. ما دا سوچونه کول، چې خدایه نن به څومره حساس شاعران لکه د محمد ا جان یار د وطن ساندي وایي؟ څومره بې کوره پښتانه به د خپلې خاورې په ارمان وي؟ خودا د حالاتو جبر دی او د محترم رحمت شاه ساېل خبره چې "جبرنازولی وي" نو موږ د وخت څپېږو ته مخونه نیولي دي، تر کومې به مو وهي او چرته به مورسوي؟ موږه یې تعین نشو کولی. ما به لا نور سوچونه کول، چې محمد ا جان یار راته وویل:

_ ولې ملگریه! ته خو لکه چې خپه شوې؟ بیا په خندا شو ویل پرېږده سوچونه په دې به عمل کوو، چې:

"د جانان غمه په خندا دې تېرومه"

زه خو گوره په دې هم پوهېږم، چې:

صفا صفا خبره راته وکړه ته

هله به جانانه سپینه خوله درکړم

ما ورته وويل، چې "ياره" منم چې ستا په شاعري کې رومانيت هم شته، تغزل هم شته،
رواني او موسيقيت هم شته، خو په مجموعي طور دا د وطن ساندي دي. دا د وطن نه د لري
والي احساس دی، زه ستا ددې شعر نه هم خبريم، چې:

دې خوار نصيب رابېل کړم د وطن د تاترونه

پيدا ومه خزان کې په خزان ورژېدم

"يار" چې زمانه خپل دا شعر واورېدو، نو په سترگو کې يې اوښکې راغلي، دومره قدر
يې وويل، چې هولايقه ته ما پېژنې! زما د ژوند دغه يو ارمان دی، چې:

دا زړې حجرې به کله شي ابادې

پکې غږ ديه قربان او بيا غزل شي

ما د "يار" په اوږه لاس کېښود، ورته مې وويل: غم مه کوه وروره! په توره شپه پسې سبا
راځي او دغه وخت يو افغان ماشوم په چغه وويل، چې: "واخلي تاوده وږي، واخلي تاوده
وږي" ددې چغې سره زما د فکرونو لړۍ وشلېدلې، چې خيال مې وکړو نو زه د ناصر باغ د
کېمپ مخ ته ولاړوم او ورو ورو افغانانو په بوجو کې د لارو نه کاغذونه راغونډول. ما يو
سور اسوېلی وکړ، په درنو قدمونو د هاغه ځای نه روان شوم. د ځان سره مې دومره قدرې
وويل:

د ظالمانو دې کوروران شي

چې يې تالا کړل زموږ ښکلي گودرونه

لايق زاده لايق

ډاېرېکټر

ريډيو پاکستان - کوهات

27 مارچ 2007

هـاـغـې پـورې تـا تـرې نـه
پـور تـه غـر د يـه قـر بـان شـو

بـيـا د کـوم لـاروي زړه کـې
بـنـکـته پـور تـه خـپـل جـانـان شـو

زـه هـم وـاخـي سـتـم يـيـا د وـنو
يـوې تـپـې تـه مـې خـان جـوړ کـړو

چـې نـا خـاپـه رـا کـتـ راغـي
د زـشـو کـلـي زـمـو وړـان شـو

2005/3/16

غزل

د زړه بلبـل مـې ژاړې چې گلـزار و سـوځېده
پـردې اور کـې ز مـونږ کـلـی او بـنـار و سـوځېده

بـيـا بـلـې بـلا کـډه ز مـوږ و ران کـلـي تـه راوره
سـتـي لـور مـا ز د يـگر شـولـو سـهار و سـوځېده

د کـلـي و شـنـو گـوډ و ر و بانـدې بـل غـم راپـرېوتـي
د لـويـې لارې پـه سـر هـا غـت چـينـار و سـوځېده

کـوڅې لـه بـرېتـور و نه هـر کـلـي کـې خـالي شـوي
مـنـگـي شـول دړې وړې چې سـپـتار و سـوځېده

پـه چـم کـې بـه مـې بـيـا د يـه قـربـان غـر نـشي پـور تـه
تـپـې شـولې سـر سـامـې يـکـه زار و سـوځېده

را تـول شـول اسـويـلي د لـيلـی د بـنـتـه کـې لـمـبه شـول
د هـر پـنـتـون يـتـيم و ر پـکـې پـلار و سـوځېده

پـه سـوي کـڅ مـې لا پـسـې سـکـرو تـې راور پـرې
لـه دې غـمـه ز خـمـي زړـگـی د يـار و سـوځېده.

2003/3/13

کولن، جرمني

غزل

د وينو شاخكي راورې پري د گلونو چم كې
د انځورونو تماشي دې د رنگونو چم كې

ازغونيو لي په منگول كې د وړمو وزرونه
لوخړې خپري د باروتو د عطرونو چم كې

د مينې خيال خود هندارې په پنجره كې بند دى
دا ستړى وړى كله خوب وړي بنا بستونو چم كې

كوچى خندا به بيا هلبند د بستو كې پورته نشي
خونسي به رانشي هېڅكله د زخمونو چم كې

سندري گرانې شوې بلبو ته د عشق په ژبه
مړې ولولې شولې د خوارو ارمانونو چم كې

وړمې خورې كره ننگره هاره د گلونو بناره
چې په خندا شي نارنج گل د وړلونو چم كې

وځي يياغي خيالونه خامخا يياغي مغزونه
زلمې به پورته كړي گردونه اتنونو چم كې

ديارپه وچو شونډو هله به خندا خوره شي
چې ژړا بس كاندي سندرې د سازونو چم كې

غزل

په مينه مې رقيب لاسه لاسه اور ولگېده
د بنكلو چم كې غلى غلى شور ولگېده

غم از راته په مينه باندي اور كړ لور اپوري
په سپينو پرښتو باندي شه تـور ولگېده

باران غوندي نظريې اور پـده زما په لوري
افسوس چې په جانان مې اثر نـور ولگېده

دا ستاناز و مېزمې په لېمو كې دى ساتلى
قاتل د مينې راغى زړه مې خـور ولگېده

سور لاس د غماز و نيوه مـرى زما د مينې
د هر چا گوزار سم زما په كـور ولگېده

اشناد خولي خبرې مې په زړه باندي پتـى دي
ديار غزل په زړه زما ته كـور ولگېده

2003/8/2 جرمني، كولن ښار

غزل

شم ماشوم کله سـکروتو او سپرغو سره لـوبېږم
سین په غاړه سپینو شـگو، کوتـو سره لـوبېږم

دهار سرو غرمو ته ر غرم د سین سپینو شـگو غـېږ کې
هاغه چم گاونډ ماشومو جینکو سره لـوبېږم

د سپره ډاک خړو خاورو د اغزو منځ کې مې شپه شي
دې خزان وهلي بـن کې سـرو غوتـو سره لـوبېږم

د ماښام توره تیارو نه کړمه خپرې لمن ډکه
د خپل وړان کلي کوڅو کې له کوتو سره لـوبېږم

خیال کې اوږي اوږي هغه ماشوم متوب او زلمیتوب مې
لار شم هاغې وخت شپو ته اند پښنو سره لـوبېږم

اوسنی پراو د ژوند خو بیخي هسې گچې گول کړم
تش باد بږي اسویلي مې له سلگو سره لـوبېږم

دا تراخه حالات چې یاره کله ستا عقل یاغي کړي
لاره ورکه شي له مانه لېونو سره لـوبېږم

2005/12/9

جرمني، کولن

سوله

کچکول د خیر مې دی په غاړه د بل چا وطن کې
الهي نوره سوله راوړي زما وطن کې

خو مړه اوږده شوله په مـونږه دا غمیزه نوره
بچي راوړي د نفاق تـوري بلا وطن کې

د غم غدی را لکېدلې ده په مـونږه باندي
وشول بي رحمه تالانونه زما او ستا وطن کې

نور دا غریب ملک له جگړې نه په امان کړې ربه
یار شوي واکه خپلې ابی او د دادا وطن کې

1993/6/18

کولن، جرمني

غزل

قاتلان په غاړه ډکې گردنې وږي
د اښکاريان زما د غرونو غرخنې وږي

څه تالان مې په ملي شتمنۍ وشو
دې ريښې رېښې گرېوان نه مې تنې وږي

هدیرونه مې هډوکي ځي پنجاب ته
د کونړ د غرونو نښتري خو د وې وږي

لېوني لېوان راغلي زموړ غروت ته
په غاښونو کې ددې وطن هوسې وږي

لېوان کوز شه درباب کوزو پردو ته
د ښمنان دې ادم خان ه درخانی وږي

د بل چاپه ښاپېست تېرنه وځي ياره
مېن زړونه ستا د خپل چم لېونې وږي

غزل

کوم گرېوان به تر لمنې پورې دوه شي
چې د چاپه سترگو پورې تور کجل شي

لېوني به خپل گرېوان ته، ته ی کړي
چې وربل يې پاس په ورېخو ول په ول شي

ټول بدرنگه دي مخ خپل کلي ته ستون کړي
چې بنا بست زموږ د کلي يو په سل شي

دا زړې حجرې به کله شي ودانې
پکې غږ د يه قربان او بيا غزل شي

ددې خپلې خاورې مينه راسره ده
په قسمت که د وطن ناوې مې مل شي

چې د يار په کور چا اوردی لگولی
دهغه په کور دې هغسې اور بل شي

2001/4/12

جرمني، بون

غزل

شوندي اڱزو بيا پاهه گلونو ايا بيا
مالگي غماز پاهه پرهرونو ايا بيا

قاتل د گل و اوروي اورونه
د غم ضرب نيا يي پاهه زرونو ايا بيا

افسوس له د پري بي وسې له لاسه
سرونه مور پاهه زنگونو ايا بيا

بيا به له کومه شي هغه ننگيالي
چي سپيني توري يي پاهه سرونو ايا بيا

ساتي به هغه خپل وطن له غېرو
چي هتکري يي پاهه لاسونو ايا بيا

موردې پي بوره شي پښتون خونه دي
له زور د بڼمن سره يي لوزونه ايا بيا

د تورو زېرمو د نيولو پاهه نيت
زورور هر خاي کي دامونه ايا بيا

بي اسو بلو نور خه کوي شي ياره؟
د بڼمن دي بيا پاهه کور گامونه ايا بيا

2003/5/22

غزل

دا ځل درانه گامونه اخلم په کرار ځمه
خو پښتانه گامونه اخلم خو هوبښیار ځمه

دلته دا تپولي لاري گوره هديرې ته تللي
ځانته به نوي لاره گورم پخپل وار ځمه

په زړو لارو زياتي نه ځم ستنوم گامونه
د مينې لاره باندې هر کله سرشار ځمه

د پرو لسه ځان سره په بدلو لارو بوتلمه زه
چې اسوبلو وي پاکه کړې په دار ځمه

په منصورې لاره يار درومي د جانان کلي ته
که رقيب لاري تپولي بندې کړې په دار ځمه

2004/5/16

جرمني، کولن

غزل

د مخ بڼا پست دې د زلفانو په تورتو واخيست
دې توري شپې رانه داسپين سحر يو دم واخيست

په تروپمۍ کې راايساريمه رنهاده چيري؟
پخپل نصيب کې مې ټول عمر د چاغم واخيست

په خليته لارو چې درومي خود به لوبې هغه
کسم که بيا مې په بدل لاره قدم واخيست

هره ادا به دې د زړه تاخچه کې ساتم اشنا
که دې په مينه کې قدم راسره سم واخيست

خپلو وروښو دم پر دو په غشو وويشته
د نفاق او رديار په کلي کې هر چم واخيست
2005/1/6، کولن، جرمني

دوعا

ر به توبه مې ده چې هسې گنهگار نشمه
ز مور امام پسي کافر و اقتداء کړې ده

په سجده پراته شپخان اوس هغه وعظ نکړي
بيايي سياسي بازار کې چا سره سودا کړې ده

خوشي ټول عمر دې بدل و اعظته ولي ناستوم؟
خلکه اسلام په نوم ده خومره ناروا کړې ده

هر څوک به لولي اوس زمونږه د نادودو کيسې
د تباهي وسه په مور باندې هر چا کړې ده

يمه پوه شوی چې هر څه مې پردي کړي رانه
خپلې پښتو باندې مې دا ځل بسم الله کړې ده

ټينگ پښتانه گامونه اخلم ياره ورو ورو به ځم
راته په خوب کې خوشال خان بابا دوعا کړې ده

راين 2005/2/28 جرمني،

غزل

اونبـكـي گـر پـوانـه كـه كـي لـارـي لـارـي خـي
خـولـي نـه مـي اوـرـدـي اوـرـدـي كو كـارـي خـي

اوـرـدـي لـگـبـد لي پـه نـه صـيب زـمـا
خـكـه مـي لـه سـتر گـو اوـنـبـكـي دـارـي خـي

لو لـپـه شـو هـسـي دا گـو گـل زـمـا
كـو كـي مـي لـه خـولـي نـه لـه نا چـارـي خـي

هـر خـه نـه حـا لـا تـو سـم بـي غـمـه كـم
چـيغـي مـي هـر خـوا تـه خـوا رـي خـوا رـي خـي

گـر خـي غـمـا زان د يـا رـپـه كـلي كـي!
سـوي اسـوي لي مـي پـه خـو وـارـي خـي

راين، 2003/12/20، كلن،

بلا

داستونی مپی راډک شوولو ژپاراغلی ډه
کاله ته مپی د بل وطن بلا راغلی ډه

خپه نشی جانانه زما ډیره بیوسی ډه
دالویه بدبختی مور ته پخوا راغلی ډه

په ډېرود کپسی غونډې ناسته دابلا ډه
په هېچا داسی نه ده چې په ماراغلی ډه

زما زنگینی توری نه لاوس هم په لږزه ډه
خودا ځلی په زور ددې دنیا راغلی ډه

ددې بلا قوت او یاره ستا خالی لاسونه
خو ستا دکور بیتی ورسره صلا راغلی ډه

2004/12/31 کولن

قطعه

وچې نه کړې او بڼکې دې په منځ باندي
وچ پتري د وچو شونډو او بڼه غواړي

بيلا ولاړ ملننگ دی دروازي ته دې
سترگو نه دې مات کچکول کې څه غواړي

2006/1/28

* * *

څلوريزه

دلته خو هر چا خپله طالع بڼه ازمايلي ده
پام کړه زوروره! ستاهم شپې ورپکې گرانې دي

دې کنډه وکړ کې له ډېرو نه ساه وتې ده
دلته ارادې د يرغلگرو پېښمانې دي

2004/6/5

جرمني، بون

* * *

شکری

راځئی چپی و کورو سندرې زړو کپی
پیدا کړو بڼې بڼې شان خبرې زړو کپی

ځان به راو نغاړو د ترخو نه زیاتې
نه ساتو بس دی زورورې زړو کپی

د اتفـاق او د ورورې پـه تمـه
کینه نور نه ساتو هېچرې زړو کپی

د نوي ژوند ساز ته به غوږ و نیسو
چې شي ترخو په ځای شکرې زړو کپی

یو ځای به و خانـدو پـه گـله سره
چې ارزو گانې موشـي غـوره زړو کپی

ځئی چې گېلو او له ناندرو نه وځو
هیله پيدا کړو معتبرې زړو کپی

وکړو خبرې د منطـق پـه ژبه
ورک کړو دا ډار و پـره او لـرې زړو کپی

یاره یو بل ته سره غاړې وځو
خبرې یو شـي لـرې او بـرې زړو کپی

غزل

زړه مې نړۍ د پيپل پانه کې سلام دروړي
څه نوي شور را لگېدلې دی پېغام دروړي

زموږ له پاسه د رڼو ستورو مړۍ غوڅې شوې
ډېرې شوې شهيدې شوې ورغوي کې ماښام دروړي

شفق له ستوني نيول شوی ترې سرې وينې څاڅي
سرې ماښام څاڅکي د وينو گام په گام دروړي

د سپرې دښتې لارويي جلال وهلی آشنا
د کونړ سيند نه پښتنه درته ډک جام دروړي

دا کوزې لارې ټولې بندې دي، پاس لاره څاره
د کور کوتره په وزر کې حال د بام دروړي

په صراط وړي به، هر څوک ياره گنهارې نغمې
ډېر گناهونه به د وران جومات امام دروړي

2002/6/4

جرمني، کلن راين

غزل

وطنه زممانه زه لسه تانه پاتې شوم
نصیب دې زما ورک شي لسه جانانه پاتې شوم

پردي اسمان دلاندي تورو ورېځو کې مې گوره
خبر نه يم لسه ځانه چې لسه ځانه پاتې شوم

د وخت د ناکردو نه رانه پاتې کلی کور شو
اشناسره بې لوزه او بې ایمانه پاتې شوم

ترخو ترخو حالاتو کې خندا لسه مانه هېره
ټول عمر مې ژړا ده لسه خندا نه پاتې شوم

هر چا دي رسولي قافلې خپلې منزل ته
دازه لېونې یوازې لسه کاروانه پاتې شوم

کېرې مېچنې مور باندي واعظ لسه لاسه وشوې
دده په اوتو بوتو لسه جهان په پاتې شوم

اوس ماته یاره پاتې داسرې ځای چېرې نشو
خالي خالي لاسونه سرگردانه پاتې شوم

2004/3/11

جرمني، روگندرف

تورچم کي

اونبکي گربوانه باندي رواني شوي شوي
شيبي ورخي په دي وطن کي گرانسي شوي

خپل او پردي يوبل سره د بنمن شولو
هيلى نوري ژوند پوري چرانسي شوي

تولي لاپي شاپي سرکي ماتي شوي
گه په ويير شهيدې ارواگانې شوي

شرم، غبرت تللي ککرونه دي
تورچم کي سوالگري مي بيبياني شوي

لاس تر زني کپناه او حالاتوي ار
پاني د تاريخي تاني تاني شوي

2002/1/3 کولن، راي

غزل

راځئ په گډه د کونړ غرونو ته لاس پورته کړو
چې له ځنگلوييې د نښترو جنازي لارې

پر دو قاتلو مې په غرونو باندي لوگه کړي
له هر نښترو زړه نه سړي سړي ترازي لارې

هېڅوک د مې ويلو نښته هديره دی وطن
هم مې د وران کلي کنډرو دروازي لارې

د تور لينگيو او د وخت وړي چري له لاسه
تولي دنيا ته مې څه خوشي اوازي لارې

ستري بيبياني شوي بي ستره په پردو کوڅو کې
د بي پردی زموږ هرځای کې انگازي لارې

زه به تر مرگه له همدې ناخوالو سرته کموم
ياره دنيا نه ارمانجن او بي مزي لارې

2005/3/4، جرمني، کولن

غزل

د رقيبانو پوه زړو بيا ډېر غوسه پرته ده
په ژوبل زړه کې مې د وران کلي کيسه پرته ده

قاتل د حسن راگد شوی مينې قتل شولي
د غره هوسې مې هم سوري سوري سينه پرته ده

گرددې په سپين مخ باندي پروت دی وچې شونډې بنکاري
خدای خبر خيال کې درته کومه تلوسه پرته ده

مـونډه د ژوند پوه اوږو وړي تل درانه بارونه
زمورن صيب کې بس همدغه سلسله پرته ده

دغو حالاتو ته چې گورم خندانې غوندي شم
راته د ژوند په هر پرې او کې دسيسه پرته ده

سپېرو بادونو يکه زار لـه غـرو هـو جـرو نه وړي
هغه لـه بنـکـليو ډک مالـت اوس هـديـره پرته ده

غوتی د هیلود ارمان په لمبه، لولپه شوې
ووايه ته زماني ستاراسره په خه پرته ده

تقدیر زمونږ له جهنم د سرو لمبو سره دی
تل پښتنه خاوره په جنگ کې تکه سره پرته ده

تـــه اوروه دې د ســـکرو توبار انوننه پـــه مـــه مور
د آزادی مـــی د وطن ســـره وعـــده پرتـــه ده

چـــې دې حېرانـــې ورځ تـــه وگـــورم پـــو کي بـــادوم
یاره ســـتافکر کـــې همدغـــه وسوســـه پرتـــه ده

2006/2/6

جرمني، کولن

غزل

ټول عمر رانه هسې په توبو تېر شوی دی
بې کاره لاس تر زني په فکرو تېر شوی دی

د ژوند په راز خبر نشولو پټې سترگې گرځو
د پروخت مو په گوندي او تر بگنو تېر شوی دی

بې علمه به يو گام پښتو نه چپرې مخکې نشي
دا څومره بلا وخت دې په جنگو تېر شوی دی

ساعت گړي خونه ده له مودو مودو تېر وتی
هر دم قدم ستا ټول په غولېدو تېر شوی دی

هر چاشپي ورځې تېرې په خوبنۍ او خوشحالی کړې
ټول عمر د يار تل په اسو پلو تېر شوی دی

2001/4/20

جرمني، کولن

خه‌ور

كوخې زم‌ورد بن‌ارد لېونو نه خالي نه دي
دا غرونه د وطن مې د زمرونه خالي نه دي

شپونكيه گوتې پام كوه شپېلې نه ليرې نكړې
ډاگوننه تاترې دې درموننه خالي نه دي

تالا والا كخونو كې بهه و خاندي گلوننه
گوكلي خامخاله اسو پلوننه خالي نه دي

شپې د تگ‌تگ‌ورورپكې هر وخت كې تودې وي
هو جري د پښتنو له مېلمنوننه خالي نه دي

روانې قافلې پسې خو ځان رسول غواړي
دا كړپې گرانې لارې له لوږدوننه خالي نه دي

دا چوپي سندرمارې به بيا ځلي په گدا شي
وستلې ميدانونه هم زلموننه خالي نه دي

ډوله ته به رادانگې څنور ځوانان د كلي
جذبې د پښتنو ياره پښتنوننه خالي نه دي

2001/9/24

جرمني، كولن

غزل

شېرنځ د سپتار غېرد جانان شغ د نښترو غېر کې
په سردرو کې رالوی شوی يم سندر و غېر کې

ځي راځي غوږ ته انگازې مې لاهماغه شانته
کله به پورته شي منگو بغاگودرو غېر کې

ځمان به بيا زلمي کونږد سيند په غاړه تش کړي
شوگېر وهلي به ويدي شي زور ورو غېر کې

په شاو دښتو او درو کې به ټپې پورته شي
سوله به راشي د هوا سپينو کوټو غېر کې

شي درې وړې منگو وټي به مېکدو په غاړه
ځوانان به وړي خواږه خوب وي سترگورو غېر کې

کم به نصيب وي ياره ستا د ټپې وار چې راشي
چې ارمانونه په خندا کړم درپه درو غېر کې

2004/10/19، رابن په غاړه

غزل

مـا مـې جـونـگـر هـ جوړـولـه رـقـيـبـ وـرـانـه کـړـلـه
د زړه پـه سـر رـا تـه هـغـه خـونـه وـدـانـه کـړـلـه

د ربا نـدې پـوه يـمـه مـطـر بـه تـال دې بـل شـانې دې
خـنـگ پـه هـو جـره کـې دې بـدل نـغـمـه رـوانـه کـړـلـه

سـر چـپـه کـوډي د حـالـاتـو جـاد وگـرو وکـرې
خـومـره خـوړه مـيـنـه يـې بـېلـه مـا او تـانـه کـړـلـه

د غـزل تـوري بـه د تـورو سـترگو تـور کـې سـاتم
کـه شـاعـري مـې لـه سـايـل او د کـاروانـه کـړـلـه

هـلـه بـه يـاره بـنـه شـعـرونـه او غـزلـې لـيکـې
کـه دې تـپـه بـيـالـه سـنـدرو يـه قـربـانـه کـړـلـه

2003/3/14

جرمني، کلن بنار

لار

عذابونو زېږوللی یمه شپه
ولې ورکه د یې کړه مانه د جنات لار

چې پخوا دې کړې هاغه خبرې نه کړې
تا کړه څنگه د سوجه اسلامیت لار

کله هم خوداسې نه و چې تا وکړل
ده معلومه مورته بڼه د شریعت لار

د سوجه پرې او بڼې سپینو جامو سره
ستا لپاره وه جومات د شرافت لار

خوشې هره خوا دې وکړل اورونه
اسلام هېر کړو تا نیولې د قدرت لار

خوارولس دې د بلا په خوله کې ورکړو
ورته جوړه دې کړه ژوند کې د ذلت لار

په دېوانو یې خپل دین له مری ونیو
یاره ورکه شه پښتو او د غېرت لار

2002/6/4

جرمني، کولن

کنڊر کنڊر وطن کي مڃي سلڳو نه بل ڇه نشته
مزار ته مڃي د اوبنڪو ڏيوي هر ما بنام را وڙه
کولن، رايين

بازان خبرې غواړي

خيالونه مې په زړه کې د جانان خبرې غواړي
غمونو او دردونو کې خواران خبرې غواړي

بې پلاره ماشومان زمونږد وړان کلي کوڅو کې
په خلکه دا به څنگ شي يتيمان خبرې غواړي

دي لارې جوړې کې يتيمانو په مخ او بڼو کې
د ویرله لاسه دلته لوند گرېوان خبرې غواړي

ړندې شوې هغه مينې حسن گونگې بڼا پېرې شوې
گذران د مينې گران شو عاشقان خبرې غواړي

رالوتي تور کارغان مې په فضا باندې کاغ کاغ کې
زما د غرو سرونو کې بازان خبرې غواړي

ځان جوړ که ياره شابه چې نن ستاد تپې وړدی
غور غور دي تاته هله شاعران خبرې غواړي

2003/7/5 جرمني، راين

غزل

لپه دې نیولې تل د خان په دوعاگانو ده
خیر به کله غواړې دغو خوارو پرگنو لره

دا خو زنجیري دي بېخې تمه ترې نه، نه کېږي
هېڅ ورتگ په کار نه دی میالی صیب لپونو لره

خوشې دي عیبس ربه په دې خاوره بڼې بندلي دي
هم دې اتفاق نه دی ورکړې پښتنو لره

دې دوخت لوتمارو خانله دنگې مانې جوړې کېږي
پاتې په خالي میدان پښتون دی ترېکنو لره

اړوې لاسونه بیا غورزي کوي پردي ډول ته
نه بڼایي بدرنگه گداگانې مېرمنو لره

بې له هغې بدو سترگو یووړه پښتنه ناوې
مورې لوگی نه کېږي حاجت نشته سپلنو لره

هېڅکله به یار داسې حالاتو سره جوړ نه شي
گوري دې څه بله چاره خپلو اند پښنو لره

2005/11/13

جرمني

غزل

خواتنه رانزدې شه چې خپل زړه درکړم
دې نه زیاتې ووايه نور شه درکړم

ته دې هم د زړه نه راته ووايه
لوظ به د مينې هم دا زه درکړم

بڼه صفا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپينه خوله درکړم

خواتنه مې نژدې کړه خیردی و منه
مينه کې رازونه به دېر بڼه درکړم

کله چې دې زړه کې یار ته ځای ورکړو
راشه بیا به شونډونه خواره درکړم

2003/7/5

جرمني، راین

غزل

غمونه او دردونه مې خندا ته نه پرېږدي
بېلتون لارې نيولي ما اشنا ته نه پرېږدي

مدام راته په سر د بدبختۍ کپسه ناسته
شپې د خوشحالي زمونږه خوا ته نه پرېږدي

اغزنه غونډې لاره مې کاله ته راسستن ده
تاوشوی د غم شپولرانه مورچاته نه پرېږدي

کافرې شانې گوتې يارانې له مری نيسي
داميني د خوږو زړونو وفاته نه پرېږدي

د تورو غرو بلاوې راته مخکې مخکې کېږي
ولس او دا وطن مې ارتقاته نه پرېږدي

شوگيرد توري شپې دې هېڅ سبابا ورپسې نشته
تیارې دي د وختونو څوک رناته نه پرېږدي

قتلېږي دلته مينه، محبت لويه گناه ده
څه ياره خداي دې مل شه ما خواته نه پرېږدي

2000/11/18

د افغانستان د کلتوري ودې ټولني په مشاعره کې

باد راوړم

گل نشومه غوټی وم په دامان ورژېدم
له خپل وطن نه لیرې په ارمان ورژېدم

دېرولتېدم ودرېدم د سوال په دروازو کې
د وخت له ناکردو نه په خپګان ورژېدم

پردو کوڅو کې خوشې لارم راغلم سرگردانه
ریښدی د سوارو وم په بیابان ورژېدم

دې خوار نصیب را بېل کړم د وطن له تاترونه
پیدا ومه خزان کې په خزان ورژېدم

مېن د خپل وطن په کانیو بوټو خو ارمان چې
بې وخته بې وطنه بې جانان ورژېدم

یار ولېرې یارانو پام چې دلته یې پرېږدئ
باد راوړمه له کومه په المان ورژېدم

غزل

د سیند په غاړه غاړه سپینو شگو په سر تلم
سوچونو وم اخیستی هېڅ په ځان نه پوهېدم

معلومه راته نه وه چې به چېرته زه روان وم
په شان د لېوني غونډې به تلمه سرگردان وم

گرداب کې د ییادونو چور لېدمه ډوبېدم
خیال یو وړم له المانه آن د خپل کلي وس تل ته

حېران، حېران مې وکاته د سیمې ټول محل ته
کسم د کانو بوټو په دین نه مړېدم

چې ولگیدې سترگې مې په وړانو کنډرونو
غړۍ کوزې پر تې وې ده اغو دنگو برجونو

په ییاد مې وړوکتوب شو په کوڅو به گړځېدم
نه هاغه خلک پاتې وو نه هاغه ودان کلی

ای یاره پروت ولوتې لوتې ستا د جانان کلی
راماتې مې شوې او بڼکې په سلگو وژرېدم

2006/7/15

جرمن، کولن راین

غزل

ساره اسولي هـروخت زخمي زړونو له راځي
پردي مرغی زمور د کلي ونو له راځي

چې عقل شي ياغي ژبه په گډو وډو سر شي
توبې چې خولې ته راشي لاس غوړونو له راځي

سپېرې شوي د افغان د غرونو دنگې دنگې غاړې
بدرنگه سوداگريې چې وهنو له راځي

گېله راته پرېوتې غورگي غلي غوړ کي وکړه
تورمخي د پنجاب زما وژنو له راځي

وطن يې زمور لوټ کړو بڼه په غټو ورتنه گورو
چې عقل به بيا کله دې سرونو له راځي

يو وخت به دا سرسامي ککړي شي دېرې وږې
ماجرې پښتني به گودرونو له راځي

شي پورته به تپي د يکه زار په سرودرو کې
سندرې به د يار نوي سازونو له راځي

2002/2/6

جرمني، کولن روگندر ف

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندي توپان لرم
سوری سینه باندي زخمی زخمی ارمان لرم

دیوه بانه اشاره ستا راته خروار بنکاري
کمی می نشته وایم خانتسه لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت می ستا له مینی باسی
زړه کی جانانه ستا د مینی لوی فرمان لرم

چرته بنکاره راسره پام د سترگو جنگ ونگرې
په دی چنو او چم گاونډی کی رقیبان لرم

په پښتانه لوظ له ما سره ولاړه اوسه
په تیت سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کی می خو ستا د مینی پت خوندي دی
وایی یار تا سره زه تینگ عهد و پیمان لرم

1995/3/8

کيسې

پر پرده نوري بس دی د ارمان کيسې
بيارته راواخله د جانان کيسې

چاته ددې خپل زړگي حال ووايم
تېرې شوې په مونه د خپگان کيسې

اوس د خوږې مينې کيسې پاتې دي
يو ازې به کوي خورقيبان کيسې

لاړه اوس خبه ره د کيسو شوله
دېرې شوې ترخې اوس د افغان کيسې

دې کيسو کې خوندي کسم دی نشته دی
راشئ چې نور واورود جهان کيسې

چاهم راته ونکه پره خوږه کيسه
تولوراته وکړې د خپل خان کيسې

يارته خوراواخله د وطن کيسه
لکي په ده بنې د کابل جان کيسې

2002/4/8

پسرلی

په هر چا پسرلی ژوند یې گلونو سره دی
نصیب دې زما ورک شي لکه غمونو سره دی

تاریخ خو مې غېرت او د مېراني کيسې وايي
تراوسه مې لا ژوند لکه سربندنو سره دی

په خانیمه پوه شوی نه مې داشوه او نه هاغه
ازل مې ماتو گوډو و تقو دیرونو سره دی

ورو و راته پخپل کاله کې خان بې واکه بڼکاري
وطن او سر مې دواړه لکه گواښونو سره دی

دې تورو سپینو سرو راباندې خپله خوا کره یخه
تول وخت مې ځنازو او شوگيرونو سره دی

دې حال ته سوچ اخیستی يم خندا ده رانه هېره
فرياد ځکه سینه کې ماتو زرونو سره دی

پښې مې مېکدې په لوري لږې لږې کېږي
ساقې اوس پردی شوی سرو جامونو سره دی

بیا ځلي د جهان په قدرتونو کې از مېښت شوم
عظمت د خپلې خاورې مې ننگونو سره دی

خوبنبي ده خوشحالي ده يياره هر خواپسرلی دی
داژوند یواځې زمونږه لسه ویرونو سره دی

2003/12/2

یو شعر

زه به اتڼېزه سلیمان د غره راواخلمه
بیا که تورې بورې په سرژنکي اتڼ واچوي

2005/6/4

غزل

دردونه مې په زړه باندې جانان له لاسه دي
راپېښې كښالې راته خپل ځان له لاسه دي

كافر زما د مينې مړی ونيوه له ستوني
زخونه مې پراته اوس له هجران له لاسه دي

په مایې دا زما جونگره سمه كندېواله كړه
دا ټولې لاسوهنې پاکستان له لاسه دي

تاجك دی، كه وزبك، كه هزاره ټول دښمنان شول
ورانۍ او لمسونې د ايران له لاسه دي

يو بل ته په ماشه تل سنګرونو كې پراته دي
په مورېدا بدي ورځې خپل افغان له لاسه دي

ترخوچې پكې يار ستاسې د سرو مال نه خلاص شو
نادودې اوس په مورې باندې جهان له لاسه دي

2002/10/30، جرمني، بون

خلوريزه

د تورې بـورې سـورته بـيا ځـلي ډول وځـېـږـوه
ياغي بـادونود ووطن دنـاوي شـال وړي دى

د بنار كوڅه په كوڅه اورمه پردي سازونه
چا دهـوجري نه مې منگى اوسـپـتار تـال وړي دى

كلونه وشول چې روان يم په پوه وركولارو
په كومه لار شمه چې ورشم د جانان كلي ته

دا ځل د زانو په كتار پسې مې نيت كړى دى
كه په وزرو كې مې يوسي يواerman كلي ته

راين، جرمني

بل ملنگ

مطرب راوینس کړی د رباب مـزو کـې ترنـگ پـه کـاردی
نوی محفل، نوی سینگار او نوی رنگ په کاردی

ما خو پخوا درسره لوز په پښتو کړی دی
راته خالی گلې دا ستاد بنگر و شرنګ په کاردی

پردي وطن کجیران را لوزي زمـا غـرونـو تـه
ورته پامیر او یاتور غره کې لوی گړنګ په کاردی

چې غنم وږي بل احمد ته په شمله و تومبي
بیا خل جرګې د پښتنو ته بل ملنگ په کاردی

بله ملاله به شي پورته میوندي کړیکې ته
په دښمنانو باندي هغسې غورزنګ په کاردی

د مینې جنګ دی خیردی بېرته که راستون نه شومه
ستا انګوته خود یار د وینې رنگ په کاردی

1992/7/6 جرمني، راین

سپرلي ته

سپرليه رانـشيـ بيـ وختـه دلتـه
کلي بيـ نارونه کنـدوالـي دي پرتـيـ

نصيب راوسـتيـ خـومره سـخته دلتـه
مـورته لـا دـپرـي کـشـالي دي پرتـيـ

د بـنـ خـوانـي لـا پـيـ نـسـکورـي شـولـي
سـر د هـمـدـي سـپـره خـزان لـه لـاسـه

پـيـغـلـي غـوتـي تـولـي سـرتـورـي شـولـي
د دـي بـي رـحـمـه شـان تـوپـان لـه لـاسـه

خـدا بـزده د کـلي مـرغـي چـرتـه لـا پـي؟
دلتـه کـار غـان د بـل و طـن رـاغـلي

پـه غـوړو او رـم خـوشـي کـار پـي بـار پـي
سـر پـي بـلا گـانـي لـه د کـن رـاغـلي

دلتـه لـو شـوي د گـلونـو خـانگـي
د پـيغـلـي سـور سـالو بـاد و نو وړـي

هـر يـوز پـگـي د غـم پـه تـال کـي زانگـي
د کـونـر يـار هـم دـي غـمـونـو و وړـي

غزل

بې واره لېـونى غونډې سر لـوڅې ده راوتـې
اشـناد راتـلـو زېـرى ورتـه چـا راوړى دى

کنډر کنډر کوڅو کې کنډونو باندي ګرځي
غېبي غېبي په غوږ شي احوال مارا وړى دى

پام وکړي بياروانه شي د شونډو په سروايي
رېبار لکه چې حال د جانان بيارا وړى دى

دلاري لاروى پېـنښه نـيـولى شـي ورگـوري
تـاثير يـي د خـپـل حـسن پـه هـر چـا راوړى دى

روانه شي په منډه د کوټې بلې ته خپڅي
چارگل يې غټ په پوزه ناروا وړى دى

په دې محل کې چا دا دومره بڼکلي ده راوړې
چې ټول کلي يې ياره په غوغا راوړى دى

2004/1/2، کولن، رابین

غزل

ډولچي پاڅېږه، ډول دې ټول کلي کي وگرځوه
زما دې وران کلي کوڅو ته څوک کافر راغلی

غشي راواخلي په داژنکو باندي يې ووېشي
پردي بدرنگه سوداگر زمونږ په غر راغلی

ردي تنابونه راته لاري په شنه کڅ کي باسي
له پاسه سور او وروي په شور او شر راغلی

مت مې له دغو سرو دېوانو سره سم دی کله
نه ږدمه تن ورته نن خیر که مې په سر راغلی

داژدها خولي کي به زهر شم دنيا به گوري
د تاريخونو زور د بنمن مې بيا په ور راغلی

تش اسويلی مې له خولي خپڅي څه کولی شمه
ديار په کلي ټول پوهېږي زورور راغلي

2003/8/20

جرمني، روگندرف

رنځ

څومره نادودې وکړې مور خپلو سرونو سره
دا خپل سرونه جنگو و هسي له غرونو سره

د تربگنۍ په رنځ پراته یو لا تراوسه پورې
په جنگ جگړو باندي اخته یو له مرگونو سره

خپله اگاه نه یو خوبل ته هډو غوړ نه نیسو
قبیلوي سیستم کې بیکېل یو له غمونو سره

یو ورو د بل وینو ته ناست یو عجیبه مخلوق یو
کله به سیال نه شو په ژوند نورو ملکونو سره

هر څوک روان د ارتقا په لور منزل ته رسي
د پښتون عمر یاره تېر شول له جنگونو سره

2003/10/20

جرمني، روگندرف

غزل

په گرېوان مې ځي د اوبنکو کاروانونه
له زخمي زه نه مې خپري فريادونه

نوم د مينې به په خولې کله وانخلم
کبرجن اشنا مې مات کړ لولوظونه

زړه کې پاتې مې زخمي زخمي نغمې شوې
شول په برخه زما ټول عمر غمونه

زما زړه کې مستي نشته جام رانه وړې
يار تش کړي تل د مينې ډک جامونه

1993/5/2

سندره

خـمـه چـې وگـورم د جانـان کـلـی
خـدایـه بـیـا و د ان کـرې هـغـه و ران کـلـی

کـلـه چـې رايـاد هـغـه ياد و نـه شـي
اوبـنـکـې مـې روانـې شـي سـيـنـد و نه شـي
د پـردی پـه هـر چـا بانـدي خـپـل گـران کـلـی

کـرې پـکـې مـونـږه چـې خـا پـوړې دې
اوس خـو هـو د يـرې وړ پـکـې جـوړې دې
پـاتې شـو هـر چـانـه خـپـل جانـان کـلـی

نـوم يـې و تـه پـوړدې کونـړو نـو کـې
پـرو تـدی هـلـتـه د نـگـو د نـگـو غـرو نـو کـې
دا کـلـی د يـي مـحـمـد ا جان کـلـی

خـدایـه بـیـا و د ان کـرې هـغـه و ران کـلـی

2003/7/2

کوروايلر جزيره کې

اروانباد ډاکټر کبير ستوري

ته!

سودا اخیستی یمه څنگه به شي ستوري شمارم
خو کبير ستوري پکې نشته له مداره وتی

داد پښتون اسمان انگ پر اته خالي خالي شو
زمونږه ستوري ديارانوله کتاره وتی

2006/5/12

جرمني، ویسلینگ بنار

غزل

لپه ران زدي كره زمه او بنه كوته
گلې ماله چرته خنده رانه راخي

ماد وي پر په چه كم كې اړولي دي
يوه شپه خونې هم په مانه راخي

شپې ورځې رقيب له لاسه گرانې دي
رحم خود چا په هېچا نه راخي

وخت د مينې خوندي په ولجه وړي دي
ياره تېروختونه په تانه راخي

2001/11/18

جرمني، كولن لانگل

غزل

لاړې پناه مې له نظره شولې څه دې وکړل
گلې چې پاتې له گودره شولې څه دې وکړل

لکه برېښنا غونډې له دې محله چېرې لاړې
رانه په کومه مسافره شولې څه دې وکړل

زما تنکې مینه دې ځان سره په سین لاهو کړه
نامردې گډه بې گودره شولې څه دې وکړل

د بېلتانه د سیند خپو کې به دې گورم چېرې
کوم سمندر د سر سندرې شولې څه دې وکړل

یار دې کوگی په تمه ناست دی چې به راشي کله
دومره زړولې مروړه شولې څه دې وکړل

2002/10/20

کولن راین باغچه

زور د خیرودی بنکاري گوتې له ماشې اېسته کړې
ایله د کلي شندې توت کې څو مرغی کېناستې

زموږ فقیري دوعا گانې هېڅ قبولې نه شوې
پردی پېرې بیاد خوارانو پوه بلې کېناستې

2002/6/25

جرمني، کولن

دېره موده کېرې ورتنه لپه د زارونې سم
نکارې پښتنه ده چې له مینې نه انکار کوي

زلفې کرې خورې له قصده تورې شپې بیاراولي
پوهیمه نادودې د خورې مینې په یار کوي
جرمني، کلن بنار

نابلده باد

خیر کرې ډوب شو مه د اوبنکو سمندر کې
کوم باننه رسا و پښتلی یې ځیگر کې

ورتنه سوچیمه اخیستی دا به څنگ شي
کبرجن اشنا هېڅ نه راځم نظر کې

د ژوندون په بنو او بڼو نه پوهېږم
تېر شو عمر مې عېس کنه و کپر کې

زور د حسن دې نادودې په ما و کرې
له دې کلي نه به کله راپسر کرې

پرې چې وړي مې نابلده باد په کومه
دلته شپې د تېرېدو نه دي په شر کې

یاره ستاد اسو پلو پروا چې نه کرې
نور گودر په غاړه مه ځه مازدیگر کې

غزل

خو لېونې سېپې د خپل وړان کلي کوڅو کې گورم
کاروان د اوښکو په شلېدلو گڼو کې گورم

په نـصیبونو را پرېوتې له اسمانه تـسه !
ستوری د بخت مونـن سبا په رالوېدو کې گورم

چې په وهلو، غغلولو مې خو ځل شړلې و
د وطن واگې نن د هغه چار اتلو کې گورم

کیسې د ننگ او غېرت لارې په سین لاهو شوې
رېښې رېښې شمله مې نوره سوځېدو کې گورم

تال بدل شوی دا نغمې راتـه بدلـنـکاري
دا ساده گان بیا پردې ډول ته نخېدو کې گورم

ماتې شوې سر کې د پښتو او پښتونوالې لاپې
ژبه مگي هم په گینگړو او مړه کېدو کې گورم

له بې وسې نه به د یار سندرې ژاړې درته
چې خپل کاله کې ځان ورو ورو بې واکېدو کې گورم

2003/3/12

جرمني، راین

غزل

د زړه خبره مې په زړه پاتې شوه
مینه خوږه رانه په خه پاتې شوه

د نیمه وشو پوټې وې وې گرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

شرنګ د سبتار بغاد سره منګي نه
په غوږ مې هغه شان نغمه پاتې شوه

د چا د دومه ناره نارواله لاسه!
رانه په خوله نیمه تپه پاتې شوه

ما وې په غوږ کې به خه وایي راته
ګونګی شوه یاره پته خوله پاتې شوه

2002/10/24

کولن، راین

کوچی

خیر کرپر د میندی دنیا ورنه نشی
میندی کی خوک دی بی جانانسه نشی

مه خه د بنه کلیو په کوخه زرگیه
چرتسه خو پپه بنه درتسه گرانسه نشی

په گربوانسه به دی خه یی او بنه کی لاری

میندی عذاب دی گوره تانسه نشی

بس دی چی یار زره په ایلیند کی پر پینی
کوچی سره میندی په اسانه نشی

2002/6/19

جرمنی، راین

د جهان چم کي

واروه د مينځي کډه راشه د جانان چم کي
پر پرده اسويلي دي د غمونو او ارمان چم کي

هسي هم د غونډو زنو شنه خالونه توي شولو
چوي تلوسي شوي مري ساه گاني د زندان چم کي

کډي راپه سر شوي له مرگونو او ويرونو نه
ناست دي په اوږو راته درانه درانه د پوان چم کي

گام په گام يي سري زمور د خوار کلي چيني کړي
ژاري راته هر وخت د رنگ کلي يتيمان چم کي

خدا بزده چې به شني کوترې بيا زمور په بام راشي
شور به د چونچو کله پورته شي دي وران چم کي

خي په نابله کنده وونو قافلي ياره
هر چري د پره شول افغانان ټول د جهان چم کي

2001/4/12

کولن، کوروايلر، جرمني

غزل

په درنو سترگو درانه درانه كتل كړي
جادوگره ييا برېښنا ده رانيول كړي

څه كړې وږې ځوانۍ ورتته اوبه شوې
تورې سترگې چې راوړوي خوړل كړي

په دې كلي كې اجل نيولي ډېر دي
په ښو باندي رسارسا وپشتل كړي

سره منگي سره گودرته مازديگر ځي
دنگه غاړه ځي دزر كې په شان تلل كړي

سترگو ييو وړه لېونۍ غونډې ښكارېږي
لاس كړې پورته كه خدای يار ورسره مل كړي

2001/10/5

كولن، روښندرف

د هسپانيې سانسپا ستن ته !

سانسپا ستن د سـ ر و گـ لـ و نـ و بـ نـ ا ر ه
 د سـ يـ لـ ا نـ يـ ا نـ و د سـ يـ لـ و نـ و بـ نـ ا ر ه
 د تـ ا تـ ر و ا و د بـ حـ ر و و طـ نـ ه
 د جـ گـ و غـ ر و ا و خـ نـ گـ لـ و و و طـ نـ ه

د بـ نـ پـ ر و د ا تـ هـ و نـ و بـ نـ ا ر ه
 د سـ يـ لـ ا نـ يـ ا نـ و د سـ يـ لـ و نـ و بـ نـ ا ر ه
 سـ تـ ا د سـ ا حـ ل د غـ ا ر و سـ ر ي بـ ر بـ نـ ا ر ه ي
 پـ ه نـ ر مـ و شـ يـ گـ و کـ ي پـ ر تـ ي بـ ر بـ نـ ا ر ه ي

د لـ مـ با گـ ا نـ و سـ ا حـ لـ و نـ و بـ نـ ا ر ه
 د سـ يـ لـ ا نـ يـ ا نـ و د سـ يـ لـ و نـ و بـ نـ ا ر ه
 د لـ تـ ه د پـ ر ه د ي بـ نـ کـ لـ ا گـ ا نـ ي تـ ا کـ ي
 سـ پـ يـ نـ ي کـ و گـ ي خـ و مـ ر ه ا ر ز ا نـ ه تـ ا کـ ي

بـ نـ ا پـ سـ ت کـ ي يـ ي د جـ نـ تـ و نـ و بـ نـ ا ر ه
 د سـ يـ لـ ا نـ يـ ا نـ و د سـ يـ لـ و نـ و بـ نـ ا ر ه
 يـ ا ر د پـ ا مـ يـ ر لـ ه گـ ر نـ گـ و ر ا غـ لـ ي
 سـ تـ ا د بـ نـ ا پـ سـ ت پـ ه ا و ر پـ د و ر ا غـ لـ ي

يـ ي پـ ه ر بـ نـ تـ يـ ا د يـ ا د گـ ا ر و نـ و بـ نـ ا ر ه
 د سـ يـ لـ ا نـ يـ ا نـ و د سـ يـ لـ و نـ و بـ نـ ا ر ه

لکه خاکی عمر هر سهی راور پری
ژوند روان یوسمندردی چپ تپری

چالاساه په خونبی نه وی اخیستلی
ورد مخکی ورتته رپ کی بپرتته کپری

یاره دغه زمو ولاره ده روان یوس
هر سپی له تورو خاورو لاندی کپری

2001/9/23

جرمنی، د کولن هدیری ترخنک

غزل

بانه دې رپي بيا څه چل دی ستا په سر اشنا
نه بنکارې ډېره موده کېرې په گودراشنا

پرهر پرهر زړگي مې نن سبا خو چوي درپسې
کړې زمه په سينه تاد مينې کراشنا

داسو بلو بادونو يو ووره د پگړۍ چرره مې
غشي د مينې مې خوړلي په ځيگراشنا

زما د غرونو په ځنگلونو باندي لوه شوی
خو سوداگرو رانه لوت کړ لوه ر غراشنا

دغه نادودې تېروه په زړه بې وسه ياره
پرې چې پردي ملک ته چلېرې ستا نبتراشنا

2003/12/24

پښتو ده

چې دا مور وولې د خيرمه لېونې يو؟
خانتنه پام نه كړو د هر چا خندانې يو

خپل كالنه كې اتفاق زموږه نشته
سكني نه شو ټول عمر مېرني يو

چې ساتي ولس نفاق او تربگنو كې
تل لسه داسې مشرانو سپېلني يو

چرسو بنگو مو حجرو كې ډنډو كار دې
لاپو شاپو كې له هر چا مېرني يو

له ژوندون له پته رازه خبر نه يو
تمدن نه يو پوه تېښته غرنې يو

محتسب راتنه دوري پسه لاس ولاړ دې
يووازي موزېه يې مېنډلي دهرني يو

جنگ جگړه او تربگنې زمونږ پښتو ده
دې نړۍ كې همدا موزېه وازيني يو

يو ورور بل ته كنو شاه دغه مو كار دې
ياره ټول عمر يو بل نه خواشيني يو

2001/5/2

جرمني، كولن

احساس

د هـنـر د قـلـم تـلـانـو پـېـر زور دې
کله خونـد شـته پـه شـعـرونـو او غـزل کـې

عاطفې تـولې مـرې نـه نـيـول شـوي
بـې و سـې رار سـې دې دې دې ازل کـې

د نـفـاق اورونـه بـل نـن کـور پـه کـور دې
د پـښـتون قافلـه پـاتې دـه مـنـزل کـې

لا پـه مـخکـې کړل پـچونـه راتـه شـته دې
ارتقـامـې د ژونـد نـه راءـې اـتـکل کـې

تـش د خـولې پـه لاپـوشاپـو بـه خـه و شـي
خـو پـېدا نـشي اـحـسـاس د زړه پـه تـل کـې

يـو تـر بـلـه زار بـدل چـې وړ کـې نـه وې
يـاره خونـد نـه کـرې خـوبونـه پـه خـنـگل کـې

يکه زار

وبه خاندي سپوري شوندي وچ به گربوانونه شي
ژوند به توله مينه وي، ساندي به سازونه شي

بيابه عاطفي په كده راشي خپلو مېنو ته
خوبن په په غلبيل سينو كي زړونه په ټوپونو شي

پورته به حجرو كي يکه زار غرد ټپو شي بيا
شرنگ به د پېزيب سره د منگو او سپنارونو شي

غوخي به لانجې شي په دي خوارو پرگنو كي تل
خپلو كي چې وژني دغه ټول به سره ورونه شي

بوخت به شي لگيا به شي هرڅوك د ارتقا په لور
داد وطن شاري به د سرو گلونو ټلونو شي

تاو به له ځماونو نه ځوان په مېخانو كي وي
نه به وي يارانو كي يار پاتي به يې شعرونه شي

2002/9/5 کولن، راین جرمني

زلموزرشئ بيا ډوله ته غورزې وکړئ
وخت راغلی بيا مورچل ته د ختو دی

زړه ته د بابه درسره واخلى
کنه نوم نشان مو اوس په ورکېدو دی

د پامير لکه گړنگونو پي ناري کړئ
مور همغه پښتانه يو هېردي نشي!

2001/10/18

کولن، جرمني راین
د کولن په ښار کې د افغانانو او المانیانو
په گډه مظاهره کې

د گلونو سره غونچه شه چې معطر شه
چې د ژوند په خوند او رنگ باندې خبر شه

گناهونه دې لسه پرې نسه خخپرې
شېخه بس دی زیاتې کوز که له منبر شه

یو ځم اردی لگېدلی په دې چم کې
سوجه پرېرو اولی مېکېدې ته

په قدم قدم کې ودرېدې شناختې
جنازې دي چې چلېرې هدیرې ته

بېله

بېله بېله کلې ترانې ووايه
خوږې د مينې افسانې ووايه

د گل په مات ډنډر او اخله کيسه
سندرې بې د زماني ووايه

ساقې څنگ لاس تر زني بيا ولاړي؟
حال دې د ورانې مېخاني ووايه

داد وطن کيسې دې هېرې نشي
خبرې بې د ويرانې ووايه

د گل په زېره پانه ليکه يارته
ورته دا تېرې کارنې ووايه

رنگ بنار

ځنگې دلى دى كوڅو كو كې نه بنه كار پېري
رنگ شنه بناره مېڅانې درېكې نشته

غځې دلي دي كوڅو كو كې ځماريان دي
ځمان مات دي پېمانې درېكې نشته

د خزان دورو ببادونو كې پناه شوي
مينې لارې ييارانې درېكې نشته

له كنه رو دې راڅپې ژي فریادونه
د بلبلو و ترانې درېكې نشته

ستا په غېر كې رقيب مينه د ياروسوه
خوندد ژوند او زماني درېكې نشته

1990/3/5

خواره واره

هره شپه خوشې بد خوبونه ويينم
بياپه وطن کې مې جنگونه ويينم

ددي بد بختو پرگنځو پوهه برخه
همدا جگړې او دا مرگونه ويينم

دنيا وره شوه انسانيانو باندي
ځکه تېري، تجاوزونه ويينم

ديموکراسۍ او آزادي په نامه
پکې اسلام ته کلک گوانونه ويينم

چې يې جهاد کې په ضد ورسره
نن يې هغوی سره لوظونه ويينم

بلې، رشوت يې کړو رواج وطن کې
هم مېخاني او دک خومونه ويينم

ديارپه چم کې پردی ډول غرېږي
ورتته خواره واره لاسونه ويينم

2003/10/20

جرمني، کلن ښار

غزل

شـپـخـه دـا خـه کـرـې مـېـکـدې پـه غـاړه
دـرـنـه بـېـگـاه دـلـتـه تـسـپـې پـاتـې دې

سـتـا عـبـادـت او د تـسـپـو تـکـا کـې
بـنـکـاري دـرـنـې دـرـنـې دـو کـې پـاتـې دې

مـسـلـمـانـي دې خـدـا پـرـو شـک گـنـمـه
پـه خـلکـو هـسـې دې اړې پـاتـې دې

دـا سـرـچـپـه کـانې چـې و شـوې وایـه
پـکـې اوس کـومې مـسـئـلې پـاتـې دې

خـېـر دې پـه کـرـو سـجـد و کـې نـشـته
پـه خـولـه دې خـو تـشې تـو بې پـاتـې دې

پـام چـې مـنـبـر تـه زـيـاتـي پـور تـه نـه شـې
دـر تـه عـبـس دـا چـو پې خـولې پـاتـې دې

پـه گـرـانـو لـار و د ا شـنـا کـلـي تـه
يـا ر تـه مـز لـې بـنـې ا و بـدې پـاتـې دې

2005/12/9

جرمني، روگندرف

بې حيا

د فطرت په بڼه کلاگانو
تورنق بآب دى راخـ وړېږي

د نرگه سو جنـ ازې وړي
په شـ تاب دي راخـ وړېږي

له وحـ شت او مـ صيبته!
ژبې گونگې شوې په خوـ كوې

اوبنـ كې واوبنـ تې خپـ شوې
سـ وړ د ريبـ شـ وړېږي

وړي اورونـ په لمـ نـ كې
دوزخونـ ورسـ ره دي

دا دنيا تـ رې پـ لـ پرزه ده
په ريبـ بـ دې راخـ وړېږي

د وختونـ و پـ سـ نگر كې
د ماشـ پـ هـ ناسـ تـ دى

په جملـ مـ سلمانانو
يو عـ ذاب دى راخـ وړېږي

دین مې نیسی له مری نه
دی پخپله دی بی دینه

بې حیله د زممانې دی
ډېر بې اب دی راخوړې

کافر دی د وختونو
یاره خه چې پسې پاڅو

چې مری یې وچه نکړو
لوی بنامار دی، راخوړې

2002/10/5، جرمني کولن

غزل

نادودو مې جانانه تمول محل وسوخواه
دوخت خو لېونو مې توروربل وسوخواه

گوگل نه مې لخواخې د باروتو پورته کېږي
هرکور او کلی بناریې په خوخل وسوخواه

نالوتو روگو تو مې تیکری رېښې رېښې کېږي
تا ولید چې ظالم مې د سرگل وسوخواه

په ږیره دې اور پوري شه د سپینو جامو غله
تا ولې دا زما بنکلی کابل وسوخواه

گرېوان ته مې خه تور او سره لاسونه راوړده شول
په مایې دا خپل خان په خه چل ول وسوخواه

د ژوند په کڅ مې یاره سرې سکر و تې راوړېږي
راغلی و چکالی ده زړه مې جل وسوخواه

1993/2/5 جرمني، کولن

پخپل لاس مود او وطن کنډو کنډواله
يو تر بله وکړه مور مقابله

تباهي مو خپل غريب وطن ته راوړه
اوس جران يېم چاته وکړمه گېله

چې هرڅه مودول په سيند باندې لاهو شول
شوه ديار پکې رېښې رېښې شمله

2003/4/9

جرمني، کولن

سندره

د عبدالله مقري د يوې سندري په پيروي

تورې گورگوري، شني ممانې د خپل غره راوړه
ماتسه د کونړ لسه سينده اوبه راوړه

خپل کور او کلي مې ياد پري
زړه مې نري نري خوي پري
لپه توتان د توت لسه خانگې راته سره راوړه
ماتسه د کونړ لسه سينده اوبه راوړه

په مامې خپل وطن د پرگران دی
پردي وطن راتنه زندان دی
سابه سوکوک ورسره خپل د تناره راوړه
ماتسه د کونړ لسه سينده اوبه راوړه

زما د جگړو غرو وطنه
گران يې خپل يار باندي هرڅه نه
جانانه راشه قدمونه دې درانه راوړه
ماتسه د کونړ لسه سينده اوبه راوړه

2002/2/16

جرمني، راين

د بون پرېکړه

قـاـفـلـې د اوبـنـدـو کـو ځـي راځـي چـلـې پـري
مـا تـه شـوې گـر پـو ا نـه تـه سـپـينه لاره

هـر گـو گـل نـه شـنـې لـو خـرې پـور تـه کـې پـري
پـه سـپـينه کـې زړـگـی چـوې لـه ا نـتـظـاره

نـن جـر گـه د پـي تـر سـبـور گـ مـانـې کـې کـې پـري
پـا چـا کـې پـري ظـا هـر خـلـک و ا يـي د و بـاره

د غـه د و ر عـجـيـه د ز مـانـې د ي
هـر ا فـغـان شـو خـپـلـې خـا و رې تـه بـې ا تـبـاره

تـل پـه تـا سـې لـه بـه ر ه د ا سـې کـې پـري
د ي و تـلـي هـر خـه سـتـا سـې لـه ا خـتـيـاره

سـر نـو شـت مـو پـه پـر د ي و طـن جـو و پـري
ا فـغـانـان نـه لـرې د بـنـه بـلـه چـاره

يـاره خـپـلـو کـې بـه هـې خـکـلـه جـو و ر نـشـئ
سـتـا سـې بـر خـه لـه ا ز ل نـه د ا سـې خـواره

2001/11/27

بون، پيترسبورگ

ازمېښت

د خپل وطن په مينه مست شه مېخاني پرېرېده
مات كړه زاره لوزونه پتې يارانې پرېرېده

تش په نامه د سپينې خولې قلمگ ته مه كېنه نور
وكړه پښتو باندي كسم دا بهاني پرېرېده

د خپلې خاورې ارتقا نېشه پيدا كړه سر كې
زړې وعدي نورې د تېرې زماني پرېرېده

د ساقې ست ته مېخانه كې زياتي ونه درېرې
د وخت پيکه دا ډكې ډكې پېماني پرېرېده

گړېرې سم په خپله ژبه باندي مه شرمېرې
د بل په ژبه د پرديو ترانې پرېرېده

هرڅه نه ستا لپاره نن ملي وحدت ضرور دی
نورې قاتلې تربگنې او افسانې پرېرېده

خامخايې به د سيالي ميدان كې نورو سره
پښتونه واوره دا مرض د ځانځاني پرېرېده

هله به وگتې خولگې د قرباني ازمېښت كې
وايي يار مينه كې زور دود د زماني پرېرېده

سترگي پتوم

مه راچوه لاس پر پرده په غرونو ځم
تللی چې جانان په هغو پلونو ځم

هېڅ د اسرې ځای مې پاتې نه دی نور
ډک زړه لسه غمونو او دردونو ځم

دا و طــــن د نــــو ورو بلاگــــانودی
نور لسه دې جنگونو او مرگونو ځم

بل چېرې تکل مې کې کړی دا ځلې
سوچ يم هه اخيستی په فکرونو ځم

ځان لسه کهوه قافه هم وراپوم
نېغ پاس د پامير په گړنگونو ځم

يار ته به مې پتې په غونډ کې ووايې
سترگي پتوم لسه و حشـتونو ځم

په وچو شونډو

توره قباده راخوره چرتنه رنه راځي
دهجر شپه لاره اورده شوله سبانه راځي

لاري سري شوي دي چلپري پري تل سري جنازي
قتل دي گد کلي کي هچاته خدانه راځي

کلونه لودي پسرليه هـ ورا چي نشي
خدایه وچو شونډو دلته د سارانه راځي

د خپل ياغي نصيب پوښتنه به د چانه وکرم
د خوښي شپي جانانه کله په ما او تانه راځي

زما وطن باندي له پاسه سره اورونه اوري
رحم په دي غريب ولس باندي د چانه راځي

غونچه د گلود شهيد جانان په قبر کپده
يار دي د عمر مساپرشو کله بيانه راځي

2001/4/20، جرمني، روگندرف

سـيـلـی لـگـي د و طـنـد نـا و پـ شـا ل و پـي
پـنـتـانـه ز لـمـي جـگـر پـ نـه و ز گـا ر نـه شـو ل

خـبـر نـه د ی یو و یـ شـتـمـي پـ پـی ر ا ز نـه
پـه تـکـر د حـوا د ثـو هـو بـنـی ا ر نـه شـو ل

2001/11/24

جرمني اورینګن

چـي جـدا مـي د خـو ر پـ مـي نـي جـا نـا ن شـو
ز پـه کـي پـا تـي مـي د تـو ل عـمـر خـي گـا ن شـو

سـا ه نـي و لـی ا و س پـر د و کـو خـو کـي گـر حـم
ر ا تـه بـنـکـا ر ي یـا ر ه ژ و نـد د ي پـه ا لـمـا ن شـو

2001/5/20

جرمني، د کولن بانهوف څنګ ته

د ارواښاد روھي د لسم تلين په غونډه کې

مورې به د هاغه په یاد د اوښکوديوې بلې کې کړو
تل به د هاغه د اندېښنو په لور قدم اخلو

جوړې به د هاغه چا یادونو ته غزلې کې کړو
نوم به د "روهي" د ادب ستورو سره سم اخلو

2006/5/13

جرمني، مونشن گلاډېخ

دلته

دلته نه نوره گرانه گوزاره شولہ
خمکه هم له قهره راته سره شولہ

بسه جنست و طن راتنه دوزخ شولو
پنگه دکابل مې منظره شولہ

لوند گرېوان خنډمه له دې ملکه خم
ورکه مې هرچاپورې اسره شولہ

ډک شو ملک له نورو بلاگانو نه
توره لره راغله راخوره شولہ

وچ شولو فـصلونه وچکـالي راغله
بسکلی شين وطن مـوسـواره شولہ

ډزې دي، مرگونـه دي، لـوخرې دي
اوبسکې راورېـري فـواره شولہ

خير غـواره اوس يـاره پـه پردي وطن
لاره معـشوقه دي اواره شولہ

1992/2/6

براووايلر، جرمني

غزل

چې ناخاپه مې د چاپه مخ نظر شو
دا پښتون زړه مې گوگل کې لراو بر شو

چور به جوړ د چاد حسن په بازار شي
که روان د اس و پلو مې دال بکر شو

ستاد مینې پاس مور چل ته به در خېژم
په پرواز که مې د مینې بال و پر شو

زړه به پانې پانې ستا په قدم کېږدم
د راتلو دې که بیا د پخوا ته خبر شو

په سپره دښته د ژوند به بکلا راشي
تروپمې پسې که دا خلې سحر شو

د غاټولو به تلونه شه شي دا گونه
که کوشیر زما د مات زړگي پر هر شو

بیا به جوني د منگو په سر کتار شي
یاره جوړ که ستاد کلي زوړ گودر شو

2003/2/30

غزل

زلفی دې خورې که راتسه و خانده
ما خاورې اېرې که راتسه و خانده

سپین مخ سره تور و ربل دانه وانه
جوړې منظرې که راتسه و خانده

راکاره یو غشی په سینه زما
زړه خو مې اړې که راتسه و خانده

ډول تته دې دومره حاجت نشته دی
شونډې نری سرې که راتسه و خانده

بیا ولاړه اوسه په گودر باندي
پتې اشرې که راتسه و خانده

مړي یار نه سپینې لېچې تاوې کره
سترگې دې راسرې که راتسه و خانده

2003/3/15

يادونه

خورمې په وړبل كړه چې رومال شمه
يا به دې د سپينې زنيې خال شمه

ماپه شونو يادونو زړه ترلې ستا
خواته مې نژدې كړه چې وصال شمه

نيت مې كړې دا ځلې چنې ته ستا
غواړمه لــوگي دې د جمـال شمه

ځای راته د زړه په كور كې راكړه ته
پرېرډه چې دا ستاد مينې سيال شمه

يامې لكه گل وړبل كې وټومبه!
نښه د سپرلي او نوي كال شمه

هله به دا ټول يادونه ولـيكم
كله چې شاعر شمه ، ليكوال شمه

راين ، 2002/5/31

د وطن ترانه

ګران دی پسه مـوړد خپل د شـنودرو وطن
بنـکلی دی زمـوړد لـوړو غـرو وطن

داد تنگیو ابـالیو ابـدالیانو کـور
غـېرونـه ساتلی افغانانو کـور
دی د اریایانو د پلـرو وطن
بنـکلی دی زمـوړد لـوړو غـرو وطن

دلته چې کم هر جا بر راغلی دی
بیرته شه شمېر مېدلی دی وتلی دی
داد اتلانی و مېرمن و وطن
بنـکلی دی زمـوړد لـوړو غـرو وطن

ځای رانه پوهېږم ده دا خپل کلتور
رابه شي افغان کور ته د بل کلتور
شي به به چې حیا داد ابـرو وطن
بنـکلی دی زمـوړد لـوړو غـرو وطن
تاسې ته معلومې د جگړو کیسې
دې غریب وطن کې د پردو کیسې
هر چا نه ساتلی پښتنو وطن
بنـکلی دی زمـوړد لـوړو غـرو وطن

بیا ځای انگلیس او امریکار اغله
یوځای ورسره هم اروپار اغله
ځای زمـوړد لاسـه په ورو ورو وطن
بنـکلی دی زمـوړد لـوړو غـرو وطن

نېغه چې شمله نوره په سر نه كړي
لاپي به نور بس دل راو بر نه كړي
نشي نور ساتلي د پښتو وطن
بنكلي دي زموږ د لور و غرو وطن

ملك كي د نفاق اور كرل شوي دي
هر افغان نور ژوبل ژوبل شوي دي
شوي ياره و پچار د پښاپرو وطن
بنكلي دي زموږ د لور و غرو وطن

2005/11/26، جرمني، كلن راين

غزل

را به شي سپرلی دا سپرې دښتې به گلونه شي
خڼو کې د پېغلو به تومبلي زېر گلونه شي

پورته به نارې د مستو زړکو شي په غرو کې بيا
هره خوا خورې به ښې وږمې د گلابونو شي

لرې به خورې شي هره خوا به شي رڼا رونا
بيا به په خپو خپو د ټول وطن سيندونه شي

گلې ته هم خنډ وهه گردونه توروزلفونه
پرېرډه چې کاکل دې په سپين مخ بيا ولونه ولونه شي

تورې به گورگورې شي ممانې به راورسي
شنه اسمان د لاندې به د زانو وکتارونه شي

شپون به په شپې باندې هم خپلې گوتې ټينگې کړي
ورکه به چوپتيا شي هرې خوا ته به سازونه شي

ژنکې به ډوله ته له ميدان نه دورې پورته کړي
ياره ښه به گرم د يارانو مجلسونه شي

2003/4/16

جرمني، کولن

پاریس کی

خومره پیه پاریس کی بنی کلاگانی دی
بنی کلی محلوننه خنهداگانی دی

هره خواچی گوری بناپستونه دی
عطرو خوشبوچی پکی روانی دی

دی خو پیه رنبتیاد بنی اپرو وطن
پغل وکتاروننه لکه زانی دی

ژوندی پیه پاریس کی توله مینه ده
خینی زروننه دلته پانی پانی دی

گرخی بی سوری لپونی خوانان
دپرو گربوانوننه تانی تانی دی

شینی کرونه دی هرې خوا تا کونه دی
سرو "واینو" چینی ورکی روانی دی

لوپشانی کلتور لری همدا خلک
ناسته پاسته یی خومره پیه شانی دی

ته به وایی چی بنی کلی توله "لپون" کی دی
دی بنی ارکی د مینی سوده اگانی دی

یو بل ته د سرو شونډو سستونه دي
سپینې خو لگی بنې پکې ارزانه دي

وختم پاریس کې د "هیفل" په سر
ټول بنار کې څه بنکلې رهاګانې دي

نوی موډ فېشن کې ګوري هر سړی
یاره یارنې څومره اسانه دي

2000/6/15

پاریس، فرانسه

د اختر سندره

گرم پسه حجرو کې مجل سونه وو
بنکلي مود کلي اخترونه وو

راشه درشه بنه وه ما او تا کره
زه به درتلم تا کره، ته به ما کره
ډک به د زلمون نه وس تلونه وو
بنکلي مود کلي اخترونه وو

مينه وه يو بل نه خار پدلو به
هر اختر حاشر کې ټول پدلو به
جون نه، هلک ان به وو ټالونه وو
بنکلي مود کلي اخترونه وو

چا سره ددې حالت سوده نه وه
دغسې نه دادو دې ناروانه وه
ټول افغانان يو بل سره ورونه وو
بنکلي مود کلي اخترونه وو

ډکې بې دې دې حجرو کې وي
لارې شنو فصولو کې هر خوا تللې وي
يو بل ته د هر چا بڼه نیتونه وو
بنکلي مود کلي اخترونه وو

خلک به وو پند د جومات غاړو کې
خوښ وو ټول په هغو شاړو باړو کې
هغه ساده ژوند کې خه خوندونه وو
بنسکلي مود کلي اخترونه وو

خدا پرې هغه وخت کې څو مړه مینه وه
ټولو په یو بول باندي لورینه وه
بنه ټینګه پښتو وه، کلک لوظونه وو
بنسکلي مود کلي اخترونه وو

هر کلي کې ولې د حاشرو ورځې
وې به په زړه پورې د اخترو ورځې
بو غظ نه به پاک سینه کې زړونه وو
بنسکلي مود کلي اخترونه وو

پاک اسلام او بنه مسلمانې به وه
دېره غریبې خو ارزانې به وه
هرڅه پرېمانه ټیټې نرځونه وو
بنسکلي مود کلي اخترونه وو

هر ملا امام خپل امامت کاوه
خلکو ته یې و غظ نه صیحت کاوه
نه د اتجاو او سیاسیتونه وو
بنسکلي مود کلي اخترونه وو

اوس هم بدمدل رانه د ستور شولو
پاتې کور او کلی هم کلتور شولو
څو مړه بنه زمونږه رواجونه وو
بنسکلي مود کلي اخترونه وو

یاره زړه دې وړان دی وټه په پورپسی
خامخا ورځی به ته ضرورپسی
ګران دربان دې هغه خپر کورونه وو
بنکلی مود کلی اخترونه وو

غزل

پام کوئ زړه کله ونه تپي بدرنگو پسی
ملګرولاړ نه شی هېڅکله په بدرنگو پسی

د بی از مېښتو سره ګډ په لاره مه ځی چپري
زړونه ونه بلی د چاپه شرنگ او پرنگو پسی

پردي وطن په بنکلاګانو باندي سود نه کپري
زړگی مې وړان دی د وطن غرونو ګرنگو پسی

پیکه بنا بست پوري زړه مه تپي بلا پسی که
د یار زړه تللی د خپل کلي ړنگو دنگو پسی

2003/11/2

جرمني، کلن روګنډرف

بېنوا

څه وايي جانانه چې له چانه څم
بس دی نور ددې کلي نه گرانه څم

اور يې راته مينه باندي پوري کړو
اوبنکې توپومه له خپگانه څم

تمه نوره دلته د ژوند نشته دی
وينې د زړه خورمه له ارمانه څم

لار شمه پمه کومه نه پوهېرمه
ياره بېنوا له کابل جانانه څم

1990/7/29

دوست ته

دېره موده کېرې حال دې نه راځي
بنکاري چې لکه مانه خورېدلی یې

سترگه مې رپېرې رب دې خیرکاندي
چېرته کوم عذاب کې کړېدلی یې

مانه بېله گېله لهرې پوهېرېمه
حق دې دی په ماکه قهرېدلی یې

ستونزې لرم زه هم په پردې وطن
ته به هم لکه دې پروژېدلی یې

وي به راشه درشه ستاله چاسره
اوس به په دوستي بېه پوهېدلی یې

بناد اوسې، آباد اوسې پردېس اشنا
تل دیار په زړه راوړېدلی یې

2002/8/6، جرمني، روگندرف

غزل

ماته بڼا بڼست کې لکه ستوری د اسمان بڼکاری
په ټولو بڼکلیو کې مې بڼکلی خپل جانان بڼکاری

لکه شبنم په سپین سحر د گل په پانو کې پروت
لېم و کې سړې سترگې کسم دُرو مرجان بڼکاری

د بل د دنگو ونگو بڼکلو مانیو مال له خه خیر
نړۍ کې بڼه راته دا خپل افغانستان بڼکاری

بېرته شوم پاتې د ژوندون د قافلې نه خلکه
ځکه مې تل په او بڼکو لوند څېرې گرېوان بڼکاری

د خټو خپل کلي ته ځمه که پرې سوله راغله
یاره پردي وطن کې ژوند راته زندان بڼکاری

،2002/10/28

د کولن جگې کلیسا ترڅنگ

غزل

د شمال لسه لوري باده لاري تپرشوي
اوس رالوتی د بحرونو لوی توپان دی

تور کارغان هم برس اتونو سره لاپل
نظر مور ته بدل شوی د جهان دی

د بخت ستوری راتوی شوی دی زمونږه
قهر بدي يواځې مور باندي اسمان دی

شېخ هم نورد مېکدي اجاره دار شو
د جامونو تشول يې ډېر ارمان دی

هغه تشې وعدي لاري تپرشوي
پې تپروتي د مودو مودو افغان دی

مينه مه کوي گناه ده واعظ وايي
راني ولي يې دا وعظ راته وران دی

ياره هغه سره کافري يې نن دوستان دي
چې وران کړي يې زمونږ افغانستان دی

1995/11/3

جرمني، کولن

سلگی

مه کفن خپري نکري غور کپده گپلو ته زما
سياه راپکي ده خطا نشئ اسويلو ته زما

خواته راوراندي شه وخت کم دی چي شه وایم درته
د پښتونوالي سبق ووايه نسلو ته زما

نشومه سيال زه په نري کي د خپل سياله سره
شرم دی ټول جهان چيران دی کړو وړو ته زما

د لیلی دښته باندي کړد گلوشوی پام کړه
خیال کړه قاتل د گلو پري نړدي غونچو ته زما

رښتیا پښتون شه دا خپل سر لږ گربوانه ته تیت کړه
خان دي بڼه وپېژنه زیر شه دي ترخو ته زما

پري چي زمور په شنو ځنگلونو کي بازان الوزي
پردي کارغان به زیاتي نه پرېږدي، دي غرو ته زما

نوري خبري راسره دي خو سلگی مې راغلي
د یارد مرگ پېغام اوس یوسه پرگنو ته زما

2003/7/20

د کولن د هدیرې ترڅنگ

زه به دوعا کوم جانانه چې ته روغ پاتې شې
د نیکلو چم نه عزرا ییل په گوتو ساه وباسي

د چا خپېرې د مغرور مخ هسې شین واپاره
توله نړۍ ورتنه د بنمنه زور له ما وباسي

2001/10/18

جرمني، کولن

د شهید ووطن په چبغو بېگه وینش شوم
ویلي بیارانه تاوشوی تور بناماردی

ډک له زهرو توغندی راباندې اوري
یووی شتمې پېرې داسې استعمار دی

2001/10/25

جرمني، روگنדרف د شپې درې بجې

غزل

د تورو شپو په تورتمونو کې زخمونه شمارم
خزان وهلي بې کړې مگر ځمکه گلونه شمارم

د ژوندانه شېبې مې شمارم د وصال په تمه
د خپل زخمي وطن تپونه او فريادونه شمارم

نسل د هژدی راگه شوی دلته شپې نه کېږي
وتې ساه گانې دي هر چانه تش مرگونه شمارم

بنکاري مرغان مې د وطن په عربانو خرڅ شول
غرونه، ځنگلونه ځوانيمرگ شول نېسترونه شمارم

د سرو منگيو په کودرو مې نظر پرېوتو
په راکتونو لکېدلی گودرونه شمارم

زور د گيدرو دی نن ياره د زمرو وطن کې
پرې چې د خوارو غرخنيو وړبلونه شمارم

2000/3/5، جرمني کولن

غزل

جانانه وکړه راته بڼه سپینه صفا خبره
نه به منې مینه کې پام کوه د چا خبره

د حسن زور دې زړه خوب بل ته ورکولی نشم
پرېرېده چې کلي کې شي پاتې زما او ستا خبره

دلېمو غوشي هموزاره کله زمال لوري ته
راته کوه گرانه په مینه او خندا خبره

پام چې پرزود سپینې خولې دې په یار کمه نکړې
مدام کوه ورتته په غوړ کې د وفا خبره

،2001/6/27

هالنډ، فیننډال

غزل

زه پسه گرېوان د لېونو مېن يېم
لكه بلبل په پسرلو مېن يېم

گل به شم ومې تومبه خنېو كې ستا
د تورو خنېو په قودو مېن يېم

تال راكړه زلفو كې مې وخنګوه
زه دې د زلفو په تالو مېن يېم

سودا اخيستي يم خنګه به شي
د مړاو سترگو په كتو مېن يېم

پرزود سپينې خولې دې كمه نكړې
ياره دا ستا په شونډو سړو مېن يېم

،2001/6/27

هالنډ ، فيننډال

مینه بن کلو سره تل کوه ثواب دی
واعظ و ایی پیام کره مه چپ لوی عذاب دی

یه د مینه محبت نه چور منکره!
خه په دروغ و دی اغوستی سپین نقاب دی

خپلو مرو کرو، پردو تپرېستوله خیرمه
په دی سیمه نن راغلی سور سېلاب دی

هر چا خپله وسه و کړله په مونه
یاره مور ته دا جهان ټول په رباب دی

2004/2/5

کلن، روگندرف

غزل

حالات خراب شولو جانانه وایه خنگه به شي؟
د زړه دنیا شوه زموږ وړانه وایه خنگه به شي؟

لارې نیولي غم ازانو راشه درشه نشته
اوس نو پوښتنه وکړو چانه وایه خنگه به شي؟

شېخ د جنت په تمه ناست دی هلو سوچ نه کوي
په موږ یې مینه کړله وړانه وایه خنگه به شي؟

لو د سرو نو دی گله شوی چې به نور خه کېږي؟
کله به شي په موږ اسانه وایه خنگه به شي

دې پښتانه غرور له لاسه هر خه کېږي په موږ
سخته په موږ ده له هر چانه وایه خنگه به شي؟

چوپه خوله اوسه په المان کې یاره لاپې مه کړه
تللی وطن اوس ما او تانه وایه خنگه به شي؟

2003/7/2، جرمني، کلن

سندره

تپر راتسه لسه خانه دی جانان زما
گران راتسه هر چانه دی جانان زما

دومره خپل بنا پست ناز و ادا سره
هسه مهربانه دی جانان زما

مانسه یسه زړه گسی لاپخه و او پری دی
بنکلی خوبه بی شانسه دی جانان زما

لوظ یسه د مینه بی یار سره کپری دی
خومره خرامانه دی جانان زما

2003/3/6

جرمني، راین

انگلیس او امریکا ته

احساس د پښتونوالي مې په شورو راغلی دی
یې خلکه زور د بنمن مې بیا په کور راغلی دی

پښتون د توري شرنګ نه لاتراوسه په لږزه دی
خو دا ځلې د ټول جهان په زور راغلی دی

زما په کنډواله وطن بمونه راوړېږي
د ټولې د نیا زړه کې راته تورو راغلی دی

رښتیا وایمه یاره مونږه خپله ملامت یو
د خپل لاسه دې وطن ته اور راغلی دی

2001/10/7

په هغه ورځ، چې امریکا په
افغانستان بمونه اوړول

اسمعیل یون ته

اسمعیل یون چې کله المان ته راغلی و

ته په پخه خیر راغلی چې قـدردان اشـنا
یوڅو گېلو ته غوږ نیوی شې که نه؟
تل دې ژوندی یې راته گـران اشـنا
دوران وطن کیسې کوی شې که نه؟

ستاد سـوري گوگل پـه شـانې زه هم
د زړه په سـربانـدې داغونـه لـرم
زه هم د خپل وطن په غم اخته يم
کرم په فریاد ژور زخمونـه لـرم
یـه رنځـې دلی پرېـشان اشـنا
زما په درد څه پوهېدی شې که نه؟

هرڅه په پردی دی دا چې وینې دلتـه
سود پرې زمـود زړونـو کلـه کېـرې
دا ارتقـاد بـدل د مـتـو زور دی
دغه کارونـه په فـکرونـو کېـرې
موږ یو پـه ځـان پـورې جـران اشـنا
څو اسـویلي درـسـره وړی شې که نه؟

ستا وچو شونډو رات ه غوڊو ڪي وييل
بيبا ڪوم جا بر زم پا په ڪور راغلي؟
ده بي وسبي مبي خه ڪوي نشمه
زور اس تعمار مبي بيبا په ڪور راغلي
اوس به ڪو ڇو خه اس معيل جان آشنا
يار سره ته پاتي ڪيدي شي ڪه نه؟

2002/12/10

جرمني، ڪولن

غزل

غلي به يمه خو په زره باندي توپان لرم
سوري سينه باندي زخمي شاني ارمان لرم

ديوهه بانه اشاره ستا رات ه خروار بنڪاري
ڪمي مبي نشته واييم خات ه لوي جهان لرم

دا غمازان د محبت مبي ستا له مينبي باسي
خيردي په زره خو ستا د مينبي لوي فرمان لرم

دي پښتانه سر نه مبي خو ځلي شمله لوڊلي
يو قدم مخڪي نشم تلاي ڊپر رقيب ان لرم

ڪله دي شوي د زور ڪلي پښتانه وايي دا
په ٿي ته سر نه يمه بلند پښتون ايمان لرم

د زره تاخچه ڪي مبي خو ستا د مينبي پت خوندي دي
تا سره ياره څو مره ٿينگ عهد و پيمان لرم

2002/6/2، ڪولن، روگنڊرف

غزل

نېغه راروانه زوروره ده
سترگوده اخيستې لسه نظره ده

راغله زمورچم ته کومه زانده ده
چرتسه سپل نه بېله لره بره ده

هغه ده زاره چنار کې کيناسته
بنکاري راته غومبر کې کوتره ده

دلته مرغغان ډېره موده نه راځي
پاتې داد وخت بنکاري لسه شره ده

ماته بنه پېری دکوه قاف بنکاري
ياد پيامير زرکسه سترگوره ده

لوپسه دې نکړي ياره پام کوه
ډېر گمان مې کېږي چې کوه گره ده

2003/6/3

غزل

خولسه مـاتـېـرې پـه رنـبـتـيـا رنـبـتـيـا وـيـلـو
چـې دـا کـېـرې دـلـتـه نـه دـي د وـيـلـو!

پـه تـو پـکـو و هـر خـه کـې رې مـنـطـق نـشـتـه
دـا وگـرې دـي اـخـتـه پـه قـتـلـو لـو

د افغـان زړه عـاطـفـې نـه خـالـي شـوـی
سـتـرې نـشـو د خـپـل ورو پـه بـنـخـولو

چـې د چـا پـه قـام کـې مـشـر پـاتـې نـشـي
وې بـه يـا رـه د هـر چـا د غـر بـولـو

2002/2/20

جرمني، کوروايلر

غزل

دښتې شوې بـورې هـغه تـورې شان کـېردي نـشته
مینه مې پاتې شوه په دښتو کې کوچۍ نـشته

تولـه صـحرا د هـبـتـي انـگـازو ډـکه شـوله
رمې شـپـنو سـره پـناه شـولې شـپـلۍ نـشته

د ارمـانو غو غـا گـډه ده د ویرـپـه کلـي
وخت کـر و تـباه دې زـمان پـه شان چـلۍ نـشته

زانهـو غـړۍ دې اوږدې کـري خـدا بـزده چـېرې لارې
د غـر و لـمنـو کـې اوس زرکـې او سـیـسۍ نـشته

لور د هر چا په لاس کې وینم ځي د گلـو لـوته
غرونـو کې هـم هـغه نـبـتـرې او خـېـرې نـشته

ډکه ویا له به کلې منع کې شـنو فـصلونو ته تلـه
چې بـنـکـته پورته پکې تلـه هـغه هـیلۍ نـشته

،2001/3/8

د راین په غاړه، خپله باغچه کې

غزل

جانانه ستاد وړان کلي کوشو ته يېم راغلی
راوادي پوه سترگې خو گېلو ته يېم راغلی

ربابه ستا په ډډ کې بيا سور اوږدی لگېدلی
د ږنگې حجرې څنگ له شو تپو ته يېم راغلی

بنکاري مې د کاله کوترې غومبر غلي کړي
گوگل مې لمبه کېږي اسو پلو ته يېم راغلی

ساقی دا ځلې خیردی ماد خوم په خوا کې پرېږده
يو گوت باندي شه کېږي سم غوپو ته يېم راغلی

ما بې له هغه ځان، له خپلې مينې لوږی کړی
دا مينه پښتنه ده زه پښتو ته يېم راغلی

د سرو شونډو په ياد مې خولگۍ وچه وچه کېږي
طواف کړمه له شمعي سرو لمبو ته يېم راغلی

راتول د اوښکو څاڅکي کړه ډنډونه په لېمو کې
ديارد مړ او اوښکو څخېدو ته يېم راغلی

2002/5/9

جرمني، کولن

تورچم کي

اونبکي گربوانه باندي رواني شوي شوي
شيپي ورخي په دي وطن کي گرانې شوي

خپل او پردي يوبل سره دښمن شولو
هيلې په دي ژوند پوري چرانې شوي

تولي لاپي شاپي سرکي ماتي شوي
گد په ويشر شهيدې ارواگاني شوي

نگ او غبرت تللي ککرونه دي
تورچم کي سواکري مې بيبياني شوي

لاس ترزني کپناه او حالاتويار
پاني د تاريخي تاني تاني شوي

،2002/1/3

کولن راين

غزل

وگنځه خپه ل زړه دې زمه زړه سره
خه وکرم دې خيږي څرې څرې بوانه سره

خو پوري به داسې لېوني گځم
دا به خنګه بنه شي چې شومله سره

غشي مې په زړه رسا خوړلي دي
مېریمه قرانګه ويوه کاته سره

چېرته مې له ځانه پام کړه بېل نکړې
تل به دواړه کړو د زړه خواله سره

غورکې ديار دا خبه ونيسه
کله زړه بنه نه کړې بېلتانه سره

1382/2/4

راين، جرمني

غزل

ستوري به څه کړو چې په سر زموږ آسمان نشته
زړونه لرو مينه کولی شو جانان نشته

د ښو غشو دې سینه سوری سوری کړه راته
په زړگي سخت آشنا په ما باندې خپگان نشته

مینه ته کله غمازان مونږه پرېږدي کلي کې
کوڅې دي شاپېرې پکې هغسې یاران نشته

هم پښتنې بیبیاڼې چرغو اوږې پر دو کوڅو کې
پخپل وطن یې چرته کور کلی ودان نشته

هر چاپه مونږه باندې ښه دا خپله خوا یخه کړه
درقیبانونو زړو کې پاتې اوس ارمان نشته

د بې وسې سویلي یاره ستاله خولې نه خپږي
دومره رتلی چېرې خدا پروستا پشان نشته

2002/11/6، د کور وایلر جزیرې

داغونه

چې په زړه مې راوړې بري خود به ژاړم
د وطن د گوگل سره سره پرهرونه

د کونړ د غرونو نېټرې راتمه ژاړي
خپل پلر دو پسي راخيستي دي تېرونه

د افغان ټولنه ملي شتمني لوت شوه
د پاریس په بازار خرڅ شولو لعلونه

ځي مرغانو ځالي بل وطن ته يوسي
مور په نورو دي پلورلي ځنگلونه

ژوند مې کلک رانيول شوی له مری نه
راورېده شول د هر چا ورتنه لاسونه

نازل شوې مې په کور لويېه بلاده
له پخواني نه يې چيچل راتمه غاښونه

اوس نو سر له غره سره نشم جنگولي
د يار پاتي شول په زړه سوي داغونه

2001/8/17

کولن، جرمني

پښتانه

که ټول یو شئی پښتنو بڼه به درانه شئی
په پښتو وکړی کسم چې پښتانه شئی

د مودو قبیلو یو لاندې کړی غوڅی
د پردو لارو نه به بس دی راستانه شئی

لیک او لوست پخپله ژبه باندې وکړی
په پردی ژبه توتی غوندي رانه شئی

علم و فن باندې به خلاص شئی جهالت نه
زیاتې شرم دی چې وروسته له چانه شئی

یار کړی تاسو ته منت پښتنو ورونو
وکړی خان سره لږ سوچ بهی چانه شئی

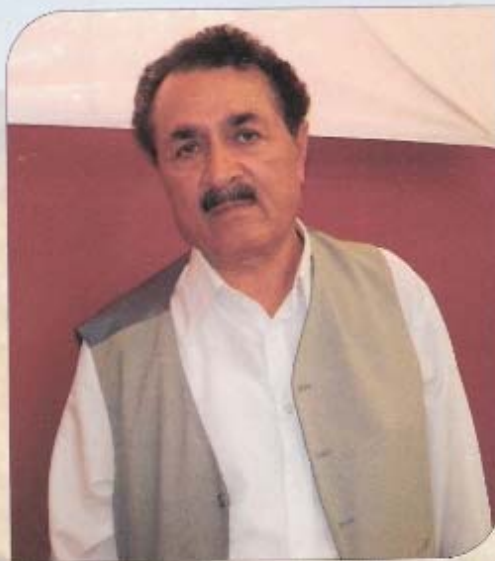
2005/6/2

جرمني، کولن

د محمد ا جان يار چاپ شوي اثار

شعري ټولگه	کوکارې	1.
د لنډو کيسو مجموعه	سره ډولۍ	2.
تحقيقي او تاريخي اثر	د کونړ تاريخي	3.
شعري ټولگه	وير	4.
د لنډو کيسو ټولگه	ترلې کڅوړه	5.
ناول (سترگو ليدلی حال)	د ليلی دښته	6.
ناول	خانگه	7.
ناول	هوسۍ	8.
شعري ټولگه. همدا اثر	يه قربان	9.
چاپ ته چمتو اثار		
ناول	گلاب او پربښته	10.
سفر ونه	سفر نامه	11.
ناول	کلونه تالانونه	12.

محمددا جان يار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولايت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸هـ ش کال کې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو ميرجانخېل پښتون دی. لومړنۍ او منځنۍ زده کړه يې په کونړ کې او لوړې زده کړې يې د کابل پوهنتون د تاريخ او فلسفې په پوهنځي کې کړي دي. لس کاله يې په بېلابېلو ولايتونو کې د هېواد د زامنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموريت دولس کلنه دوره يې په کابل پوهنتون، فواید عامې او قبایلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموريت کې دويمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموريت يې پرېښود او المان ته يې سياسي پناه راوړه. له زلميتوبه يې په شعر ويلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره يې په نثر، لنډې کيسې او ناول ليکلو هم خپل ازمېښت کړی دی.

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English